

Szerkesztőség, kiadóhivatal
nyomda: Bu! Reg. Ferdinánd (József főherceg-ut) 4.
Telefon: 151. Sürzőnyomda: Közlöny, Arad. :: Az Arad Nyomda Vállalat tulajdona. Kiadása és rotációs nyomása. Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

Előfizetési árak: évente 1080, félévre 540, negyedévre 270 havi 90 Lej
Külföldre havonta 50 Lej feljebb. :: Egy szám 5 Lej. Vasárnap 6 Lej. :: (Bucurestiben 50 bani felár.) Hirdetések tarifája szerint. ::

XLV. évfolyam, 224. szám * Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF * Péntek, 1930. október hó 3

Világ béke

A kérdéseket mi tettük fel, a válaszokat az Aradon tartózkodó dr. John MacNeil, a Baptista Világszövetség elnöke dr. J. H. Ruspbrooke, a Világszövetség főtitkárával történt együttes megbeszélés után adta meg.

— Mi az aradi baptistakongresszus jelentősége?

Dr. John MacNeil: Vallási jellegű összejövetel, nem világgongresszus, hanem inkább a kelet-európai baptistacsoportok találkozója, amelynek egyedüli célja a testvéri együttérzést ápolni és egymást buzdítani a kitűzött feladatok elérésére. Ezidén Romániára esett a sor és a romániai csoport vezetősége Aradot jelölte meg a kongresszus színhelyéül, mert Arad megyében 28.000 baptista él és ez a tömeg több, mint felét képezi a romániai testvérek felekezetiének (Románia baptistáinak száma 42.000.) A legközelebbi világgongresszus egyébként 1933-ban lesz Berlinben.

— A baptisták nemzetközi szervezete, a Világszövetség tett-e valamit az általános béke és a leszerelés érdekében?

Dr. John MacNeil: A Világszövetség ösztönözni óhajtja a békét minden nemzet között és elvileg minden lehetőséget megtehet az általános leszerelés érdekében. A mi nemzetköziségünk a vallás keretei között mozog, de kétségtelen, hogy tagjainknak nemzeti érzései is vannak, amelyek mi tiszteletben tartunk. Várjuk és óhajtjuk azonban a különböző államokban élő testvérek együttműködését.

— Van-e az egyes országok kormányainál a baptistáknak olyan befolyásuk, amely gyakorlatilag is elősegíthetné az egyes államok közeledését?

Dr. John MacNeil: Csaknem minden nyugati ország parlamentjében képviselőink ülnek és nem egy nagynevű államférfiú testvérünk. Például Lloyd George maga is régi, buzgó baptista...

— Hogyan egyeztette össze a baptista Lloyd George saját lelkiismeretével azt a tényt, hogy évekig háborus miniszterelnöke volt Angliának?

Dr. John MacNeil: Nem érzem feligósítva magam Lloyd George helyett nyilatkozni. Minden testvérünknek kötelességei vannak saját hazájával szemben és ebbe a kérdésbe mi sem avatkozhatunk.

— Oroszország benne van-e a baptista Világszövetségben?

Dr. John MacNeil: Sajnos, csak elvben. A szovjet egyszerűen feloszlatta a baptista szervezeteket.

— A cuzisták romániai akciójáról és általában az antiszemitizmusról mi a véleménye?

Dr. John MacNeil: A baptista feljegyzés szerint minden embernek joga van ahhoz, hogy olyan módon és olyan nyelven imádjá a közös Istent, ahogyan akarja. A vallásszabadságban nem szabad senkit sem a legkisebb mértékben sem korlátozni. Ami pedig az antiszemitizmust illeti, azt a baptisták ördögtől származó gondolatnak tartják és aszerint viselkednek vele szemben, Isten s a hívő emberek előtt egyaránt visszatetsző, ha bárki is brutalizálja embertársát azért, mert annak másféle vallási szertartásai vannak.

— Nehány szót Romániáról...

Dr. John MacNeil: Mint minden nemzetnek, Romániának is haladást, fejlődést és nyugalmas munkát kívánunk. Legyen végleges béke és testvéri együttérzés a világ összes népei között és ennek az örökbékének a jegyében oldjanak meg minden felmerülő problémát. Nincs a világbékének őszintébb és igazabb harcosa a Baptisták Világszövetségénél.

Elégedetlenség a nemzeti-parasztpárt kebelében

Vádak — forrongások — követelések teszik zavarossá a párt életét

Hangulat az elnökség ellen — Egyesek követelik, hogy a párt-vezetőség szakítson a multtal. Nincs kontaktus Maniu és a párt között

BUCURESTI, október 2. A nemzeti-parasztpárt kebelében a forrongások még mindig tartanak. A párt elnöksége iránti elégedetlenség napról-napra nő és felbomlással fenyegeti azt a politikai organizációt. Az elégedetlenség különösen a régi szervezetek vezetői közt mutatkozik, akik először személyesen, majd pedig Mirto volt államtitkár útján próbálták a párt elnökénél interveniálni, hogy szakítva a multtal, új, rögtön keresztülvihető kormányprogramot állítson össze. Ugyanakkor pedig kérték Maniut, hogy

hívja rögtön össze a párt vezérő-bizottságát, mely tárgyalás alá vennie a nehéz belpolitikai és gazdasági helyzetet

és megkeresné azt a modus vivendit, mely kiragadná a kátyuból az országot. Maniu azonban visszautasította a kérést azzal, hogy ezek a dolgok nem a pártvezetőség, hanem a minisztertanács hatáskörébe tartoznak. Mirto természetesen elégedetlenül távozott a miniszterelnöktől, R. D. Ioaniteşcu, aki Vichyben nyaralt, mikor híret vette a párt kebelében el-

kezdődött mozgalomnak, rögtön haza jött és megbeszéléseket kezdett folytatni egy pár politikai barátjával. A megbeszélésekről egyelőre semmi konkrétum nem szivárgott ki.

Finnek a zavaros hangulatnak a hatása alatt most már Stere is mozgolódni kezdett, azonban akciójának eddig semmi hatása sem mutatkozott, mivel a különböző vidéki szervezetek vezetői nagyon jól tudják, hogy a hozzá való közeledéssel csak Maniut provokálnák. A nemzeti-parasztpárt kebelében dúló mozgalom szülője tulajdonképpen az, hogy

nincsen állandó kontaktus a párt és a miniszterelnök között.

Másodszor pedig, amint az elégedetlenség mondják, Maniu nem érezte meg a király házajótele után, az ország uralkodó atmoszféráját és ahelyett, hogy az új szellemnek az exponensévé vált volna, szembe szállt vele. A párt tisztában van ezzel és kész arra is, hogy a jelenlegi helyzetet Maniu intenciói ellenére is oldja meg.

Komoly nézeteltérések a kormány tagjai között

Bucurestiből jelentik: A bucurestii lapok nem szünek meg a kormánykrízisről írni és újabb kombinációkat vetnek fel, anélkül, hogy komolyabb körökben számbavennék azokat. Most arról írnak, hogy Maniu és Iunian, azután Popovici és Madgearu valamint Manoiileşcu között támadtak nézeteltérések amelyek vagy szakadásra, de

legalább is a kormány átalakítására fognak vezetni. Némely hírforrás szerint Bratianu György erőteljes akciót indított egy koncentrációs kabinet létrehozására és olyan mélyt keres, akiben az összebizalom egyesülne. Ezt a férfiut minimális program bevállása elé állítanak csak, hogy az átmeneti időben biztosítsa az ország nyugalmát.

Csehszlovákia agresszív politikája akadályozza a békét

A magyar sajtó válaszol a csehek vádaskodásaira — Visszatartja a revíziós játékot. Ahol

Károlyi és barátai menedéket kaptak — A nemzetközi illem és a prágai kormány

BUDAPEST, október 2. A magyar közvélemény általános nyomására az egész magyar sajtó egyhanguan visszautasítja a csehek játkát, amit a békerevizió, illetve a határkiigazítás ügyében folytat. A 8 Órai Újság „Elég volt a vádaskodásból” címmel vezércikket ír és válaszol Massaryk nyilatkozatára. Kijelenti, hogy új fázisához érkezett el az ügy. Massarykkal nem kíván polemizálni, — írja a lap — mert mint minden államfőt, a napi politikán kívülállónak tartja, de nem hagyhatjuk szó nélkül, hogy éppen nyolcadszor történik Magyarország megvádolása azzal, hogy veszélyesen agresszív politikát üzünk. A legélesebben tiltakozunk ez ellen, éppen Csehországgal szemben, amikor mi csak békés fegyverekkel és tárgyi igazságokra támaszkodva küzdünk jogainkért. A hivatalos Csehszlovákia bennünket vádol a béke veszélyeztetésével, ezért szükséges, hogy ennek megcáfolására néhány adatot felsoroljunk és bizonyítsuk, hogy éppen Csehszlovákia az agresszív politika híve.

Károly király első hazatérése alkalmával Csehszlovákia nyomában mozgósított és elsőnek

kapott kardjához. Csehszlovákia nyújtott Károlyiéknek és barátainak legtovább menedéket, hogy onnan destuáljanak Magyarország ellen. 1923-ban a magyar-román határincidens alkalmával, dacára, hogy a nemzetközi fórumok Magyarországnak adtak igazat, a hivatalos Prága megtorlást követelt. Mindkét német incidens alkalmával, ahol ugyancsak Magyarország kapott igazat a nemzetközi fórumoktól, támadtak bennünket. Bethlen szanálási akcióját Csehszlovákia akarta megghusítani, a kormányzó idei jubileuma alkalmával a prágai magyar követnek többször kellett a nemzetközi illemre figyelmeztetni a prágai kormányt.

A hágai és párisi tárgyalások alatt Benes minden igyekezetével elakarta gárcsolni a magyar ügyet. A magyar állampolgárokat a legkülönbözőbb ürügyekkel tartóztatják börtönökben a csehek. Ime ezek a bizonyítékok Csehszlovákia békebontó politikája mellett. Bethlen január hóban kétszer nyilatkozta jó viszony fenntartására, de a cseh kormány — sajnos — ennek ellenkezőjére ad állandóan alkalmat. Ha a jóviszonyt tényleg fenntartani akarják tartani, úgy az ilyen mesterkedésekkel hagyjanak fel.

Elárverezték a miniszter fiainak palotáját

Félmillió pengő helyett 292 ezer pengőn kelt el báró Dániel Ernő budapesti palotája

Egyik budapesti hivatalos árverési teremben — mint a Pesti Napló írja — tegnap délután nem mindennapi árverésre gyűltek össze. Egy nagy muzemköruti palotát, a Muzem-körut 5. számú épületet bocsátották kalapács alá. A ház néhai báró Dániel Ernő fiai tulajdonát képezte. Az apa 1895-től 1899-ig báró Bánffy Dezső kabinetjében kereskedelemügyi miniszter volt. Amikor báró Dániel Ernő meghalt, özvegye, valamint egyik fia, báró Dániel Elemér között megindult a per a hagyatéki ügyben. Báró Dániel Ernő kisebbik fiának, Elemérnek csupán a köteles részt akarta kiadni, mire báró Dániel Elemér pert indított. Ez a per egyezséggel végződött.

A birtok egyrésze, különösen a legnagyobb kiterjedésű torontáli birtok, elcsatolt területen fekszik és ennek legnagyobb részét kisajátították. A bárók megindították birtokuk visszaszerzéséért a pert, azonban ez a pereskedés mindezekig nem járt eredménnyel. Így történt azután, hogy kénytelenek voltak különböző hiteleket felvenni és így következett be az az árverés, amelyet most tartottak meg.

Nem sokan jöttek el az árverésre, báró Dánielék még ügyvédet sem küldtek. Csak a hitelezők megbízottjai és három árverelő jelent meg. Őszhaju, őszhajuszu altiszt áll a közjegyző mögött, ő ismétli fenhangon azt, amit a közjegyző mond: Kikiáltási ár 512.760 pengő!

Csend fogadja a bejelentést. Akik itt összegyűltek, tudják, hogy az árverést akkor is megtartják, ha a kikiáltási árra senkisémit sem licitál. A ház el lehet adni a kikiáltási ár feléért is.

Az őszhajuszu bácsi megismétli:

— 512.760 pengő először, 512.760 pengő másodsor...

Senkisé felel. Most a közjegyző megadja az engedélyt: az őszhajuszu altiszt lefelé licitál.

— Ötszáz ezer pengő... négyszáznyolcvanezer pengő, négyszázhatvan ezer pengő — husz ezer pengőként megy lefelé.

Senkisé felel.

Az altiszt már a kikiáltási ár felénél tart: 256.380 pengő.

Az első licitáló most már megszólal:

— Kétszáz pengő rá!

A másik ezerral ígér többet.

A harmadik szintén.

Az első licitáló sem hagyja magát, ő is ezerral ígér többet. A harmadik árverelő most már ki-

esik, nem akar belefolyni a licitálásba, ketten ígérnek, az egyikről ki is derül, hogy hitelezője báró Dánieléknek.

Ezer pengőként mennek felfelé. Fülérrel sem ígér egyik sem többet, vagy kevesebbet.

— 291.000 pengő!

— 292.000 pengő!

Az őszhaju altiszt megismétli:

— Kettőszázkilencvenkétezer pengő először, kettőszázkilencvenkétezer pengő másodsor...

Szünetet tart. Senki sem emeli a tételt.

Őszhaju bácsi, ez az árverelő, akit nem licitáltak tul. Megvette a Muzem-köruti palotát, a

A mikelakai rejtélyes katasztrófa vádlottjait szabadlábra helyezték

Erőszakkal a robogó vonat elé dobtak egy munkást — A letartóztatott gyanúsítottakra nem lehetett rábizonyítani a vádat — Az áldozat meghalt és a tragédia örök rejtély marad

Ez év áprilisában titokzatos szerencsétlenség játszódott le a Mikelaka felé vezető vasuti töltésen. Az Aradhoz legközelebb eső őrház közelében Andreica váltóór egy alélt ember véres testét lelte meg a pályatesten. A szerencsétlen ember lábát a néhány perccel előbb arra robogó személyvonat tőből metszette le. A kórházban derült ki, hogy a szerencsétlenül járt ember Gábor János aradi munkás. Az első rendőrségi kihallgatás azután bűnügyet kovácsolt Gábor János esetéből, amennyiben a munkás a kórházban jegyzőkönyvbe mondotta, hogy erőszakkal dobták a robogó vonat elé. A gyanu elsősorban Caminita György munkásra terelődött, aki a kérdéses napon együtt korcsmazott Mikelakán, Gáborral. A második jegyzőkönyv azonban már Nadabán János közrendőrt is gyanuba keverte, aki azonban nyomban alibit igazolt, végül Gábor harmadik vallomása során Andreica György váltóór került a gyilkosság gyanújába.

A vizsgálóbíró Caminita Györgyöt és Andreica Györgyöt előzetes letartóztatásba helyezte, miután az időközben elhunyt Gábor bemondása szerint ez a két ember dobta a robogó vonat elé. Az aradi törvényszék ma

Influenza

torokgyulladás

és meghűlés ellen véd a

melynek kikiáltási ára jóval több volt fél millió pengőnél, 292.000 pengőért. Boldogan dörzsöli a kezét és boldogan magyarázza a körülötte állóknak:

— Nem magamnak vettem, a fiaimnak.

(B. B.)

tárgyalta le érdemlegesen Caminita György és Andreica György ügyét. Az ügyész szándékos emberöléssel vádolta a két vádlottat, akik ártatlanságukkal védekeztek. Caminita György elmondotta a bíróságnak, hogy a kérdéses napon együtt volt Gáborral azonban az esti órákban elbucsuhtak egymástól és ő bejött Aradra, Gábor pedig Mikelaka felé vette útját. Andreica váltóór viszont azzal védekezett, hogy szolgálatban volt és a személyvonat indulása idején az őrház előtt tartózkodott. Csak egy fél órával azután, hogy a vonat elhagyta az őrházat, lelte meg Gábor megcsontított testét.

A kihallgatott tanúk egyrésze Caminita mellett, másik része Andreica váltóór mellett vallott, úgy, hogy a főtárgyaláson sem sikerült pozitív bizonyítékokkal alátámasztani a súlyos vádat. A bizonyítási eljárás befejezése után elhangzottak a perbeszédék. Az ügyész azon véleményének adott kifejezést, hogy a jegyzőkönyvket a rendőrség Gábor halála után készítette el és ezért újabb vizsgálatot kért. A védelem pedig arra szorított, hogy a két vádlott ellen a bizonyítási eljárás során egyetlen bizonyíték sem merült fel. A bíróság rövid tanácskozás után felmentő ítéletet hozott és elrendelte Caminita György és Andreica György azonnali szabadlábra helyezését.

— Egyik hely se jó, — mondta maga elé éjszaka, amikor felriadt.

Végül egy bankban folyószámlát nyitott és oda tette be a pénzét.

Másodsor és harmadsor már csak azért vett magához kisebb-nagyobb összegeket, hogy megbizonyosodjék, mennyire nem veszik észre a dolgot. 1923 végén bankszámlája 35.410 frankot mutatott.

Most már nagyobb arányokban kezdett dolgozni. Felesége nem tudta mire vélni férjének állandó jókedvét.

Minaudeau 1925 júniusában megállapította, hogy bankszámláján 500.204 frank van. Ekkor vakmerő lett. Fel akarta hívni főnökei figyelmét sikkasztásaira és az irodában állandóan arról beszélt, hogy kirabolja a pénztárt és Amerikába szökik.

— Menjen szabadságra, ugylátszik nagyon fáradt, — mondta a főnök.

Minaudeau el is ment. Tízezer frankot vitt magával a pénztárból.

Harmadnap megjelent az üzletben:

— Sikkasztottam, — ordította. — Itt az elszámolás! 510.204 frankot sikkasztottam.

Az alkalmazottak egymásra néztek.

— Igen — mondta a kopasz Booz. Kramach a mentőkért telefonált.

Félóra muiva Minaudeaut az örültek házában ült. Booz maga rendezett el mindent, hogy Minaudeau felesége felvehesse az 510.204 frankot a bankból.

— Még mondják, — kiáltotta Booz, — hogy becsületes munkából nem lehet meggazdagodni.

A Minaudeau-eset

Írta: Marc Elder.

Minaudeau már harmadszor olvasta el az újságban azt a hírt, amely arról szól, hogy egy pénztáros hosszú esztendő során állandóan dézsmálta a kezelésére bizott pénztárt anélkül, hogy arról bárkinek sejtelmé lett volna.

— Csodálatos, — mondotta magában — csodálatos!

Az elmúlt napokban már harmadszor olvasott hasonló hírt Minaudeau és lelkében egyre jobban kiformalódott a vágy, hogy ő is hasonló módon járjon el. Nem azért, mintha szüksége lett volna a pénzre, állása jó megélhetést nyújtott, csak éppen izgatta a kaland újszerűsége, a szokatlan veszedelem.

Minaudeau harminc esztendeje volt már a Heilbruth, Kramach et. Booz cég pénztárosa és ez alatt a harminc esztendő alatt a pénztárosok mintaképévé nőtte ki magát. Elképzelni sem lehetett olyan gépet, amely nála pontosabban végzi munkáját és harmincesztendő működése alatt egyetlen egyszer sem mutatkozott hiány pénztárában. Minden év elején hatalmas borítékban újvívi ajándékot kapott a cégtől, amely biztosította néhány hétre gondtalan megélhetését és szórakozását, ha pedig valamelyik cégfőnök előbbre lépett a becsületrend létráján, az ünnepi lakomán mindig Minaudeau ült az ünnepelt balján és ő mondotta a személyzet nevében a felköszöntőt.

Minaudeau-nak volt különben egy fia, akit annakidején könnyelműen egyetemre küldött. Az ifju Minaudeau azóta elvégezte a műegyetemet és mérnöki diplomájával a család disze lett, sajnos azonban, nagyon keveset keresett.

— Hol tartana már ez a fiu, — sóhajtott az apa — ha egy üzletbe lépett volna be.

Ilyenformán Minaudeau egyre gyakrabban gondolt arra, hogy ő is sikkasztani fog.

— Ugy sem veszik észre — vigasztalta magát.

A nagy terv végrehajtásával mégis hónapokig várt. Egyszer aztán véletlenül észrevette, hogy egy tételt elfelejtette beírni és a kasszában ezer frankkal több van, mint amennyit a könyvv mutat.

— Milyen furcsa, — mondta magában és gyorsan szaladó tolla megállt a papíron — most itt van a legjobb alkalom.

Már éppen ki akarta javítani a hibás bejegyzést, amikor megszólalt a hat órát jelző csengő.

— Gyerünk haza, — mondta a cégfőnök és kiment az irodából.

— Isten ujjá, — morogta Minaudeau. Letette a tollat, becsapta a könyvet.

Távozásakor egy ezerfrankost dugott a nadrágja zsebébe.

Ezzel a pénzzel két hónapig nem tudott mit csinálni. Először magánál hordta, később a konyhában dugta el, azután kiemelte hálószobájának egyik parkettkockáját és ott rejtette.

A baptisták énekelnek...

Irta: Gárdos Sándor.

A Városi Színháznak furcsa és érdekes közönsége volt ma délelőtt. A páholyokban fejkendős nének, komoly, ünneplőruhás urak, fehérműbe öltözött földmivesek, lornyosos nagyságos asszonyok ülnek, a földszint és a karzat publikuma ugyanilyen összetételű. Mindenkinél kékszalagos jelvény van a balmellén és áhítatos megilletődés a szemében. A színpad nemzeti lobogókkal van dekorálva, legyőzött és le nem győzött államok zászlói békésen borulnak egymásra és alattuk a hosszú asztaloknál szép, szakállas, vagy szemüveges fűdelegátusok Görögországból, Ausztriából, Magyarországból, Bulgáriából, Jugoszláviából, Kanadából, Angliából. Valamennyien baptisták és a világ minden részéből hozta őket a vonat, hajó, automobil, vagy parasztszeker, hogy összeülhessenek az aradi színpadon és amugy testvériesen kibeszélhessék magukat.

Egy jelvényes rendező udvariasan a színpadra vezet. Románul beszél és helyet csinál a színpad jobbsarkában lévő újságíró-asztalnál.

— Parancsoljon helyetfoglalni és érezze jól magát nálunk. — Ilyen barátságos volt. A nézőtér feszült figyelemmel meredt a színpadra, ahol egy jószág tekintetű idősebb ur szónokolt angolul. A szónoklást úgy kell elképzelni, hogy a szónok egyszerre csak egy mondatot mond angolul és aztán elhallgat. Ekkor megszólal mellette egy aszkéta-külső fiatal ember, aki a mondatot lefordítja román nyelvre. Amint a programból megtudom, a szónok nem más, mint dr. John MacNeil, a Baptista Világszövetség nagynevű elnöke. Szenvtelenül beszél, mert úgy gondolja, nem érdemes magát belelovalni a szónoklásba, hiszen két perc múlva abba kell hagyni, hogy a tolmács is szóhoz juthasson. Annál temperamentumosabb volt a tolmács. — Joan Socaciu ur — aki színesen szavalva adja vissza az elnök keményen kiejtett angol szavait, melyek szinte erőszakosan hullottak ki összeszorított fogsorai közül. (Ez az angol nyelv sajátossága.) Mr. MacNeil és Dl. Socaciu párosjelenete nagy hatással volt a közönségre, amely a beszéd végén az aradi színházban szokatlan módon adott kifejezést tetszésének. A gyülekezet felemelkedett és hangosan kiáltozta:

— Amen! — és közben lelkesen tapsoltak.

A nagy lármára felébredt az egyik delegátus, aki talán éppen Görögországból jött ide, hogy az angol-román szónoklást hallhassa. Őc mivel semmit sem értett belőle, békésen elszunnyadt, gondolván, hogy amit az Elnök mond, az ugyis jól van mondva.

Most hirtelen megelevenedik a színház, egy szürkeruhás ur lép a rivalda elé, egy intésre a közönség rákezd egy csodaszép egyházi dalra, négy szólamban éneklük, férfiak, nők vegyesen, az egész nézőtér dalol szépen, áhítattal, lelkesen. A színpadon lévő delegátusok is énekelnek. Egyik bulgárul, másik magyar, német, sőt angol szöveget is. Igazán megható és felemelő érzés volt hallani, hogy egy dallamot milyen összhangban, testvéri együttérzéssel lehet sok különböző nyelven egyszerre énekelni. Oh, ha a Népszövetség is meg tudná találni azt a szívből jövő melódiát, amely a fogvicsorgatva szembenálló delegátusokat ilyen nagyszerű kórusba hangolja... A baptisták énekelnek... Az arcukra, szemükbe kiül a lélek szent tüze, a szolidaritás szeretéradó melege burkolja körül a mély áhítatba merült gyülekezetet.

A középpályában hirtelen felcsendül egy éles férfihang:

— Kérem a testvéreket, maradianak vár percig a helyükön. Fényképezés lesz. Előbb a színpadot fotografáljuk.

Egy kis mozgás támad a színpadon. A prédikátorok pózba helyezkednek, villángyors mozdulatok a nyakkendő, bajusz felé és egykettőre magukra veszik az a pléh-ábrázatot, ami a fotografáló gép előtt merevedik az ember arcára. A fényképező munkája közben egyszerre felzug a zene az orchesterből. Egy

textil-ruhás atyafi ül a karmesteri pulpitusaál és szakavatottan dirigálja az ugyancsak földmivesekből álló fuvószenekart, amely meglepő precizitással működik. Aztán kiödul a nép a déli korzó forgatagába, a testvérek lassan elvegyülnek az ucca sétáló-siető népével és öt

Uj és használt hegedű- és zong.-iskolák, gyakorlatok, kotta-újdonságok Kerpelnél

perc múlva már senki sem tudná megállapítani, hogy melyik ember baptista, melyik böjtölő zsidó és melyik a dolga után loholó járókelő.

Rebreanu és Manu szabadlábrahelyezését rendelte el a tábla

A két pénzügyi főtisztviselő ma délután elhagyta az aradi törvényszék fogházát

— A temesvári tábla nem látott okot fogvatartásukra — A Marosgalonyai Erdőiparnál történt vizsgálata nem szolgáltatott ellenük bizonyítékot

Vulpe Constantin főügyész az elmúlt hetekben több napot időzött Marosvásárhelyen, amely koalícióval — amint azt jelentettük — a Marosgalonyai Erdőiparral kapcsolatosan folytatott vizsgálatot. A vizsgálat során a főügyész több bizonyítékot szerzett be Rebreanu Gyula és Manu Sándor kincstári ellenőrök ellen akiket azzal gyanúsítottak meg, hogy bizonyos ellenérték fejében állandóan függőben tartották a Marosgalonyai Erdőipar adóügyét. Vulpe főügyész nyomában, Aradra való visszaérkezése után Rebreanu és Manu letartóztatását indítványozta a vizsgálóbírónak. A vizsgálóbíró nem volt hajlandó helyt adni a főügyész felhívásának és így felebbezés folytán a törvényszék elé került az ügy. A törvényszék megidézte Rebreanut és Manut s a vizsgálóbíróval ellentétben a két adóügyi tisztviselő letartóztatása mellett döntött. Dr. Pop Sándor védő a törvényszék határozatát megelébbezte a temesvári táblához.

Pop Sándor dr. a táblához intézett beadványában kimutatta, hogy Rebreanu Gyula és Manu Sándor fogvatartását a vádhatóság nem indokolta meg kellően, mert Rebreanu újabb letartóztatásához még csak az sem szolgáltatott okot, hogy újabb terhelő bizonyítékok merültek volna fel, holott újabb bizonyítékokról egyáltalában szó sem lehet. A védő ezenkívül formai kifogást is emelt, miután az ügyészség a vizsgálóbíró elutasító ha-

tározatát csak kilenc nap múlva felebbezte meg, holott a törvény előírásai szerint erre csak három napi ideje volt.

Az ítélőtábla Axente-tanácsa ma délelőtt foglalkozott érdemlegesen Manu és Rebreanu kincstári ellenőrök ügyével. Az újabb terhelő adatok előterjesztése után a védelemnek adta át a szót a tanácselnök. Pop Sándor dr. védő beszédében megismételte írásos előterjesztését. A tábla rövid tanácskozás után úgy határozott, hogy

elrendelte Rebreanu Gyula és Manu Sándor szabadlábra helyezését

arra való hivatkozással, hogy Rebreanu ügyében már egy ízben hasonlóképpen döntött és most sem látszanak olyan okok fennmaradni, amelyek Rebreanu Gyula fogvatartását szükségessé tennék. Manu Sándor kincstári ellenőr szabadlábra helyezését a tábla azzal indokolta meg, hogy a vádhatóság egyetlen olyan bizonyítékot nem produkált, amelynek alapján Manu Sándort vizsgálati fogságban lehetne tartani.

Délben fél egykor hangzott el a temesvári ítélőtábla határozata, amelyet telefon útján közvetítettek az aradi ügyészségre. Gitta Ágoston főügyész helyettes délután egy óraker elrendelte Rebreanu Gyula és Manu Sándor kincstári ellenőrök azonnali szabadlábra helyezését. A két pénzügyi főtisztviselő már a délutáni vonattal el is utazott Kolozsvárra.

Megdöbentő interpellációk Arad megye tanácsának mai ülésén

Csendőrmester ur, a „kiskirály” kinezza és félholtra veri a vádlottakat — Aki földet osztogat és elveszi a parasztok terményeit — Szigorú vizsgálat az arad megyei községek rémei ellen — Vita az életveszélyes országutakról

Ma délelőtt 10 óraker tartotta Arad megye tanácsa ülését Popovici Sever dr. elnöklétével. Az ülésen Marsieu Justin dr. prefektus képviselőjében Angelina József újaradi főszolgabíró vett részt. A tárgysorozat első pontja a megyei utadókiből való részesedés megállapítása volt. A hivatalos javaslat úgy szökö, hogy a jövedelemből a megye 65 százalékkal, a város pedig 35 százalékkal részesedjen. Luta Cornél dr. polgármester kérte, hogy a város részére 50 százalékot engedjenek át. Az elnök szavazásra bocsátotta a javaslatot, mire a tanács egyhangulag leszavazta a polgármestert. A megyei tanács ezután Ádám Miklós dr. Borneas Gyula és Darányi János tanácsstagokat delegálta, hogy a megye 1931. évi költségvetését felülvizsgálja. Elhatározták, hogy a tanács október 15-én rendkívüli ülést tart, amelyen tárgyalja a költségvetést és megbízást adtak a delegált bizottságnak arra, hogy megfelelő javaslattal lépjen az október 15-iki közgyűlés elé. A tanács a megyei egészségügyi bizottságba ezután dr. Ursutiu Ávránt, a városi egészségügyi bizottságba pedig Hunyár Algon tagokat delegálta.

A tárgysorozat szürke pontjai után következett a megyei tanácsülés legérdekesebb része: az interpellációk pontja. Itt azután érdekes dolgokat adtak elő az egyes tanácsstagok. Bustea Cornél dr. kisenői ügyvéd a nagyszintű csendőrmester tevékenységét esetelte élénk színekkel. A tanácsstag elmondotta, hogy az

örmester valósággal terror alatt tartja az egész környéket.

A lakosságot a legfelháborítóbb módon brutalizál-

ja és így legutóbb megverte a kisenői járásbíró-ság egyik tisztviselőjét is.

Néhány héttel ezelőtt egy, gyujtogatás vádjával letartóztatott apát és fiút vert félholtra.

A vizsgálatot és a büntös felfüggesztését kéri. Grozda Aurél dr. butyini ügyvéd a Dieci községben uralkodó állapotokat teszi szóvá. Itt is a csendőrségről esett szó. A dieci-i csendőrmester valósággal kiskirálya a környéknek.

földeket osztogat, egyes gazdálkodóktól egyszerűen elveszi terményeiket.

hogy másoknak adja. A megyei tanács tagjai felháborodással vették tudomásul az elmondottakat és egyhangú határozattal megbízták dr. Lázár Ágoston választmányi elnököt, hogy az ügyben szigorú vizsgálatot indítson és amennyiben szükségesnek mutatkozik, intézkedjen a büntösök felfüggesztése iránt.

Crisnic nagylaki esperes a Nagylak-Arad közötti országút ügyében interpellál. Elmondja, hogy ma

valósággal életveszéllyel jár az országúton való közlekedés

és kéri — bár állami útról van szó — hogy a megye vezetősége intervenciót illetékes helyen az országút kijavítása iránt. Borneas Gyula dr. képviselő kijelenti, hogy a nagylaki országút rendezése érdekében többször intervenciót a közmunkaügyi miniszteriumnál, ahol megígérték, hogy az őszi szezon folyamán erre a célra 12 millió lejt utalnak ki. A megyei tanács elhatározta, hogy újból megsürgeti az ügyet és e célból felír a közmunkaügyi miniszteriumba. A megyei tanácsülés Popovici Sever dr. elnök zárószavai után véget ért.

Dr. LUTAI CORNEL POLGÁRMESTER:

„Arról akarunk meggyőződni, kell-e Arad közönségének színház“

Érdekes viták a színházi bizottság mai ülésén — A színház megérdemli a támogatást — Olcsó fa és olcsó villany — A bizottság leszállította a színház bérösszegét — Holnap ismét ülést tartanak

Ma délután 5 órakor tartotta Aradváros színházi bizottsága folytatódó ülését, hogy a színházi szerződés feltételeit megállapítsa. Lutai dr. polgármester az ülés kezdetén ismertette a múlt ülésen tett javaslatát, amely szerint a színházi bizottság ne döntsön egyelőre a színház bére ügyében, hanem mondja ki, hogy ezt a kérdést január elseje után dönti el. A polgármesteri javaslatához elsőnek *Parecz Béla* dr. képviselő szolt hozzá és kijelentette, hogy ezt a javaslatot nem tartja jónak, mert megöli a színház ambícióját. Ha a színház tudja, hogy a színházi szezon hasznát a város viszi el, úgy nem fogja ambicionálni, hogy a színház jól menjen.

Lutai dr.: A színház anyagi menete amúgy sem érdekli a színházgatót, miután az fix-fizetést kap.

Aldozni kell a színházért.

Vas Gusztáv felszólalásában azt fejtette ki, hogy a színház csak az első hónapokban telik meg közönséggel, a tavasz beálltával feltétlenül deficit mutatkozik. Újból kéri a színházgatót, hogy a város adja meg a fűtést, világítást és műszaki személyzetet, valamint engedje el a színház bérét. *Barabás Béla* dr. közvetítő indítványt tesz. Azt javasolja, hogy a város próbaképpen vállalja magára három hónapra a *Vas Gusztáv* által említett terheket. A három hónap elteltével, látni fogja a színházi bizottság, megérdemli-e a színház a támogatást. Ezt az áldozatot feltétlenül meg kell hozni.

Albu Livius bizottsági tag azon véleményét hangoztatja, hogy a színházi bizottság egyelőre nem dönthet ebben a kérdésben. Meg kell, hogy jelenjen a bizottság előtt maga

**Ezren és ezren
akarják látni**

Szendrey Mihály színházgató, mert a színházgatónak kell elmondania, tulajdonképpen mit akar a várostól. Ugyanakkor a pénzügyi hivatal főnökének is meg kell jelennie az ülésen, hogy felvilágosítást adjon arra vonatkozólag, mennyi az a minimális bérösszeg, amit a magyar színház elbírt és mennyi az a minimális összeg, amit a városnak inkasszálnia kell a színházról. Ha senki sem fizet bért a színházért, akkor végeredményben az adózó polgároknak kell megfizetniük a színház költségeit.

— Kérdezzék meg az adózó polgároktól, — mondotta — hajlandó-e több városi illetéket fizetni a színház fenntartása érdekében.

A polgármester ezután kifejtette, hogy a román színházaknak éppen olyan támogatást kell adni, mint a magyaroknak és ez végeredményben azt jelentené, hogy a város évenként 2—3 milliót ad ki erre a célra. Nem hiszi, hogy a zaradi polgároknak kedvük lenne a színházak miatt több adót fizetni. A helyzet az, hogy az egész világon a színházak válságban vannak. *Barabás Béla* javasolja, hogy a város legalább előlegezze a színháznak a háromhavi fűtés és világítás költségeit, valamint a műszaki személyzet fizetését. Lutai dr. válaszképpen kijelenti, hogy a számviteli törvény ezt nem engedi meg. A város azonban minden vonalon könnyíteni akar a színház helyzetén. Így beszerzési áron fát fog rendelkezésére bocsájtani, ezenkívül pedig interveniál az aradi villanygyár vezetőségénél, hogy az áramot ugyanazon az áron

adja a színháznak, mint ahogyan a városnak szolgáltatja.

A közönség érdeklődése.

— Biztos vagyok abban — jelentette ki a polgármester, — hogy ha a színházról rend lesz és a Színházgató egyesület megfelelő hivatalosnak, úgy a színház menni fog. Ha az utolsó hónapokban deficit is lesz, a város nem zárkózik el attól a gondolattól, hogy megfelelő szubvenciával kíséretet a színház. Elsősorban azonban látni akarjuk, hogy a közönség tényleg érdeklődik-e a színház iránt és komolyan akarja-e támogatni azt. Tehát arról akarunk meggyőződni, kell-e Arad közönségének a színház.

Lutai dr. felszólalása további részében ki-

Tizenkétfélmillió ember figyelme

A világ minden részéből érkeztek Aradra baptista delegátusok — Arad felé irányul

Meleg ünnepség a téli színházban — Érdekes előadások a kongresszuson —

A baptista világkongresszus első napja

A baptisták világszövetsége idén az aradi téli színházban tartotta meg rendes évi kongresszusát. A szövetség romániai tagozata már hetekkel ezelőtt megkezdte a kongresszus megszervezésének munkáját. Ennek tudható be, hogy a téli színház zsufolásig megtelt hívőkkel. A színház ez alkalommal a baptista szövetséghez tartozó nemzetek zászlóival volt díszítve. Az Egyesült-Államok lobogóján kívül ott díszelgett a német, bolgár, görög s magyar nemzetek hivatalos színe is. A kongresszus előkészítő bizottsága háromnapos időtartamra tervezte az aradi kongresszust.

Az első napon I. Popa, a baptisták romániai szövetségének elnöke elnökölt. Már reggel hét óra tájban benépesedett a téli színház környéke vidéki hívőkkel, akik a kora hajnali órákban javarészt villamoson érkeztek Aradra. Reggel nyolc órára már zsufolásig megtelt a téli színház. A színházban a kongresszus hivatalos delegátusai és a predikátorok foglaltak helyet. Főhelyen dr. *John Mac Neil* a baptisták világszövetségének elnöke és dr. *J. H. Rus-*

**Amerika diadalát, a
Szombatok szombatját**

brooke főtitkár. A kongresszust egy igen melodikus egyházi dallal nyitották meg a hívők, majd *V. Berbecar* predikátor imát mondott. Az egyházi szertartás befejezését a királyhimnusz jelezte. Popa a baptisták világszövetségének romániai elnöke melegen köszöntet mondott a kongresszuson megjelent delegátusoknak, akik Jugoszláviából, Bulgáriából, Magyarországról, Angliából és Kanadából hosszú fáradságos utazás után meglátogatták Romániában élő hittestvéreiket. A megnyitóbeszédet mélyes csendben és áhítatos figyelemmel hallgatták meg a kongresszus tagjai. A megnyitóbeszéd románnyelvű volt, utóbb azután tolmács fordította le a kisebbségi nyelvekre.

A külföldi delegátusok felszólalásának során, amely ugyszólván az egész délelőtti kongresszust betöltötte, elsőnek *Macek* a jugoszláv delegátus emelkedett szólásra, aki szerb nyelven ismertette, hogy a baptista mozgalom

fejti, hogy a színház nyeresége a városé kell, hogy legyen és nem a színházgatóé. *Albu Livius* feltétlenül szükségesnek tartja, hogy az üléseken *Szendrey Mihály* színházgató is megjelenjen, mert a színházgató egyesület — bármennyire is dicséretesek törekvései — mégis csak egy magánegyesület és nem a koncesszionált színházgató.

Rövid vita után a polgármester konkrét javaslatot tesz. Indítványozza, hogy a város 50 ezer lej évi bért állapítson meg a színházgató részére, aki külön 50 ezer lej bért fizet a színházi felszerelés használatáért. Így tehát összesen 100 ezer lejt kapna a város a színházért és a tulajdonát képező felszerelésért. Megismételte ajánlatát a fűtés és világítás olcsóbbátétele kérdésében és megállapította, hogy ez a megoldás a lehető legkedvezőbb a színházra nézve. A Színházi bizottság tagjai egyhangúlag megszavazták a polgármesteri javaslatot. Ezután megállapították, hogy a visszaélések elkerülése végett a színházi személyzetet — természetesen nem a művészi személyzetről van szó — a város alkalmazza. A *Szendrey Mihály*val kötendő szerződés további pontjait a Színházi bizottság holnap délután tartandó folytatódó ülésen tárgyalja le.

milyen arányokat ölt hazájában. Ezután egymásután szólaltak fel a bolgár, magyar és végül a román delegátusok. Mindannyian arról számoltak be, hogy hazájában milyen uton halad a mozgalom. A kongresszus délelőtti programjának kiemelkedő pontja *Rusbrooke*, a világszövetség főtitkárának beszámolója volt, aki elmondotta, hogy 12 millió baptista él ma a földkerekségen. Ennek a tizenkétfélmillió embernek a figyelme most Aradra irányul, ahol hittestvérei tartják összejevetelüket. A főtitkár angol nyelvű felszólalását ezután román, magyar és német nyelven tolmácsolták. *John Mac Neil* a szövetség elnöke a baptisták szövetsége mozgalmáról tartott felvilágosítást. Ezzel a kongresszus délelőtti ülését a szövetség romániai tagozatának elnöke be is rekesztette.

Délután három órakor nyitotta meg az elnök ismét a kongresszust. A hívők most is zsufolásig megtöltötték a téli színházat. A délutáni ülésen *J. Fleischer* bucaresti-i predikátor tartott magasztos hangú előadást a kereszt jelentőségéről. *Vasil Isakaloff* bolgár predikátor a baptista egyházjogot ismertette a hívőkkel, majd *C. Adoian* predikátor Krisztus magasztos lelkületéről tartott érdekesítő beszédet, amely után a hívők egyházi dallal fejezték be a kongresszus első napját.

A baptista világszövetség ma este nyolc órai kezdettel műsoros estélyt adott a színházban, amelyen egyházi énekszámok, zene-

Al. Jolson
beszélő, éneklő és zenélő
világgfilmjét.

kari számok és egyházi szavaltatok szórakoztatták a kongresszus Aradon időző tagjait.

Az esti ünnepségen *Naghi Aurelia* preldiumát, a karénekeket áhítatosan hallgatták végig a hívők. *I. Zua*, *T. Stev*, *Z. Branda*, *Marian Cecilia* és *Mladin Aurélie* működtek közre, akik verssel, imádsággal és vallásos énekszámokkal igen szép sikert értek el.

November 9-én lesznek az osztrák nemzetgyűlési választások

A Heimwehr kezébe ragadja a kormányt és vörös többség esetén sem engedi át

Bécsből jelentik: A hivatalos Wiener Zeitung kommunikében közli a szövetségi kormány rendeletét, amelyben a nemzetgyűlési választások napját november kilencedikében jelöli meg.

A Wiener Allgemeine Zeitung mai számát elkobozták, mert a Frankfurter Zeitung-ban megjelent egyik cikkét leköszölte. A cikkben tudósítást hoz a lap a Heimwehr-vezérek követeléséről, amelyet a kormány megalakulásakor Miklas elnök elé terjesztettek. A Heimwehr azt követelte, hogy a szociálisták választási

győzelme esetén direktóriumot alakíthassanak. Miklas elnök elutasította a követelést, de egyéb ígéretek tett a Heimwehr-vezéreknek. A lap elkobozása nyugtalanító hírek terjesztése miatt történt.

A Heimwehrek szövetségének országos vezetősége felhívást bocsájt ki, amelyben megálapítja, hogy az antimarkista egységes frontot szétzúzták. A Heimwehr kezébe vette a kormányt, nem azért, hogy ezzel a keresztényszocialista pártot támogassa, hanem, hogy a kormányt még vörös többség esetén sem engedje a kezéből kiragadni.

Egy volt aradi ékszerészt nyolc hónapi börtönnel sújtott a budapesti törvényszék

Igaz Sándor ékszeresalásokat követelt el a magyar fővárosban

Budapestről jelentik: A büntető-törvényszék Mayer-tanácsa három héti tárgyalta az Aradról évekel ezelőtt felkerült Igaz Sándor Kossuth Lajos-uccai ékszerész és társainak bűnperét. A vádirat szerint fondorlatos uton becsaptak egy csomó embert azzal a trükkel, hogy teljes ékszerfedezet mellett, néhány nagykereskedő számára lehet pénzt kihelyezni. Igaz Sándor, Ländler és Kaufmann kereskedők voltak, akik ügynökként szerepeltek, míg Perl Dániel, mint nagykereskedő szerepelt. Az ékszerfedezetek rendszerint igen kis ékszerdarabok voltak, azonban Igaz Sándor, mint szakértő, állandóan

tíz- sőt huszszoros értékre értékelte azokat. Mikor a hitelek lejártak és az emberek pénzüket nem kapták meg, értékesíteni akarták az ékszereket és akkor kiderült értéktelen voltak. A törvényszék mai ítéletében Kaufmann Gyulát két és fél évi, Ländler Istvánt egy évi fegyházra, Perl Dánielt és Igaz Sándort nyolc-nyolc havi börtönnel ítélte.

Igaz Sándornak évekel ezelőtt Aradon, a Minorita-palotában volt ékszerüzlete. Annak idején ékszervásárlásokkal kapcsolatban itt is voltak kellemetlenségei, amelyek ugyan nem jártak komolyabb következményekkel.

„Recseg az épület, az elnök sem bizik a határookban“

A tót néppárt interpellációja Masaryk revíziós nyilatkozata miatt — Az elnök nem szánta intervjúnak az angol újságíróval folytatott beszélgetést — Izgalom a prágai parlamentben — Az interpellációra adott válasz sem keltett megnyugvást

PRÁGA, október 2. A képviselőház mai ülésén Hlinka egy, a tót képviselők által aláírt interpellációt nyújtott be a miniszterelnökhöz a köztársasági elnöknek legutóbbi ismeretes nyilatkozatával kapcsolatban. Az interpelláció kérdi: van-e a kormánynak tudomása a nyilatkozatról, vállalja-e a felelősséget azért, milyen ösztönzéstől vezetve tette meg nyilatkozatát az elnök és végül hogyan hajlandó megnyugtatni a kormány a cseh és tót közvéleményt. Az interpellációra a kormány választát Udrzal miniszterelnök olvasta fel, miután előbb hosszabb telefonbeszélgetést folytatott a Kistapolcsányban tartózkodó Masaryk elnökkel. Udrzal miniszterelnök nyilatkozata a következő:

— Illetékes helyen tájékoztattak arról az állítólagos interjuról, amit Masaryk elnök adott volna és amit a londoni General Press ügynökség közzétett. Információink szerint az elnök augusztus 13-án Tapolcsányban fogadott egy angol újságíró, akivel folytatott magánjellegű beszélgetés közben érintett néhány olyan kérdést, amelyről a publicista interju formájában megemlékszik. Az elnök nem szánta intervjúnak a beszélgetést és a hírlapíró cikke nagy részben saját gondolatát tükrözi vissza. A cikket nem mutatták be illetékes helyen jóváhagyás végett és ami különös, bár a beszélgetés augusztusban történt, a cikket csak néhány nappal ezelőtt publikálták. Amint az elnök irodája értesült arról, hogy a beszélgetést interju formájában leköszölték anélkül, hogy jóváhagyás végett bemutatnák volna, azonnal intézkedett, hogy legalább azok a részek, amelyek egyáltalában nem állanak összhangban az elnök felfogásával, a kellő mértékre leszállítsanak, miután, mint minden mértékadó tényezője az országnak, úgy az elnök sem tartja lehetségesnek, hogy fontolóra vegyen olyan szabályozást, amely megváltoztatná a békeszerződés teremtette állapotokat.

A kormány nyilatkozata nem gyakorolt nagyobb hatást és azt zavart udvariassági tapssal fogadták a kormánypárti képviselők. Udrzal miniszterelnök felolvasása közben a kommunisták hangosan kiáltottak:

— *Recseg az épület, az elnök maga sem bizik a határookban.*

Atót néppárti képviselők annak a nézetüknek adtak kifejezést, hogy itt minden a tótok bérére megy, a németekkel nem merne a kormány úgy tenni, ahogy a tótokkal tesz. A kormány nyilatkozat befejeztével az ellenzéki képviselők hangosan elégedetlenségüket nyilvánították.

Masaryk elnök legutóbbi nagy port felvert nyilatkozatával kapcsolatban a pozsonyi Slovák című lap a leghatározottabban tiltakozik egyes cseh lapoknak az ellen a követelése ellen, hogy Magyarország területéből Balassagyarmat, Gyöngyös és Sárospatak vidékén Csehszlovákia javára területeket csatoljanak. A magyarok ezzel szemben ugyanis a déli Felvidék legelsősorandúbb termőföldjeit követelnék — írja a lap — míg a fenti területek ipari vidékek, amelyeken éppúgy bekövetkezne a nacionalizálás, racionalizálás és végül a leszerelés, mint Krompachban és a többi tót iparvidékeken, amivel csak növelnék a tót munkanélküliség számát.

A KERESKEDŐ VEREJTÉKES ARCCAL olvassa este a pénztárlapot. De nem a melegtől, hanem a gondoktól verejtékes az arca: miből fog fizetési kötelezettségének eleget tenni? Ha felkeresi kiadóhivatalunkat, nagyon értékes tanácsot adunk Önnek: hogyan emelhet forgalmát. Már egy hét múlva megkapja az első kellemes meglepetést: emelkedik a napi bevétel!

**VEGYEN,
VAGY RENDELJEN
AZONNAL SORSJEGYET
az október hó 17-én kezdődő
uj magyar XXV. osztálysorsjátékra,
mert a huzás előtti napokban már nem lesz kapható.**

Rendelés:

Levélben érkező rendeléseit azonnal elintézem. — Sorsjegyeit kívánsága szerint letétben nálam hagyhatja, vagy pedig osztályonként elküldöm. Betét befizetés és nyereség kifizetés: Nemzetközi postautalványon vagy bank átutalással esz-közölhető.

Hivatalos árak:

Egész
24 P.

Negyed
6 P.

Fél
12 P.

Dr. Vajkai Nándor

bank- és váltóüzlet

m. kir. osztálysorsjáték főárútitó

BUDAPEST, V., Szabadság-tér 4.

Színház — Irodalom — Művészet

* Október 11-én ünnepélyes színháznívó: **Viktória!** A jövő hét szombatián zajlik le a többféle szempontból nagy érdekfűdéssel várt szezonnyitó előadás az aradi téli színházban. Mindig friss szenzációja van a színház kapu-nyitásának, az új tagok bemutatkozásának, de ehhez jelen alkalommal még az is járul, hogy az igazgatóság az első előadásul a Viktória premierjét tűzte ki és azután nem utolsó sorban az is, hogy az operett első előadása lesz hivatalos biztató zálogát adni a színház falat közé beigért új szellemnek. Minden remény meg van arra, hogy a közönség várakozása minden irányban kielégítést nyer. Az új tagok bemutatkozása előreláthatólag nagy sikerrel fog történni, mint ahogy a Viktória operettet sem szabad féltetni semmitől és nem lesz hiány abban sem, hogy a közönség ne kapjon izelítőt a garantált friss színházi szellemből. A Viktória csodálatosan szép, látványos és tartalmánál fogva meglehetősen pompás sikerre. Aradon illő fény jegyében fog megtörténni premierje. Új díszletek, új kiállítás, ragyogó szereposztás. Kornély Mária, az új primadonna alakítja a főszerepet és nem fér kétség ahhoz, hogy ez az egy alkalom elegendő lesz ahhoz, hogy a debreceni közönség ünnepele szőke primadonnájára beférkőzzön a közönség szíve-szeretetébe. Kivül: Agoston, Baba, Vincze Emmi, Dancs Ica, Keleti Árpád, Fratta Géza, Felhő Ervin, Székely Bálint, Gömörv, Emma Csóka József alakítják a főszerepeket.

* A hang iskolázottsága, technikája, szépsége kap nagyszerű megnyilatkozást R. Hege-düs Béby vasárnap esti, a Minorita Kultur-házban lévő ária- és dalestijén, amelynek szenzációs műsorából ki kell emelnünk Weber gyönyörű Ocean-áriáját. Külön esemény, hogy a zongoránál dr. Guttmann Miklós nagyváradi zongoraművész ül. Mérésekeltáru jegyek Oláhnál.

* **Zilahy-bemutató Budapest.** Budapestről jelentik: A Nemzeti Színház ma este mutatta be Zilahy Lajos: Leona című drámáját, melynek főszerepeit Csontos Gyula, Pethő Attila és Bajor Gizi játszotta.

Az aradi mozik mai műsora

5, 7 és 9 órákor.

CENTRAL: SZOMBATOK SZOMBATJA. (A jazz énekes.) Korunk egyik legnagyobb hangosfilmje, melyben Al. Jolson énekel, beszél, sir és nevet úgy mint senki más. Az előadások megkezdésekor az ajtók bezáratnak.

SELECT: Premier. AZ UTOLSÓ TÁNC. Dráma az amerikai polgárháboru idejéből. Főszerepekben: Dorothy Sebastian és Tim Mc Coy.

ELITE: Új műsor. A NÉGY FAL. Nagyszerű dráma. Főszerepekben: Joan Crawford és John Gilbert.

GRADISTE: 7 és 9 órákor. Új műsor. HÁZASÉLET VÁLSÁGA. Dráma. Főszereplők: Evelyn Holt, Henry Stuart és Igó Sym.

H I R E K

Magyarok!

Az új tanévvel a Magyar Párt Diáksegélyező-akciója hatodik esztendejébe lép. Azt jelenti ez az első határkő a jövőbe vezető küzdelmes úton, hogy az új, megnevezett erdélyi élet porondján olyan magyar tanárok, magyar jogászok, magyar gyógyszerészek, de magyar orvosok is felvették már a harcot, kiknek kezébe a magyar társadalom megszervezett céltudatos áldozatkészsége adta a tudás fegyvereit.

Öt esztendő tapasztalatai s folytonossága a diáksegélyezés munkáját az erdélyi magyar társadalom bevált és meggyökeresedett intézményévé tették. Tradícióvá, új és megható tradícióvá vált immár az, hogy az erdélyi magyar nemzeti társadalom a nagy égiszben odavesztett gazdasági erőinek megmaradt porából ad életet az új küzdelem Phönixének.

Ez a képletes beszéd ma mindenestre megrázó valósággá vált. Azt a kis magyar gazdasági erőt is, melyet a kisebbségellenes céltudatosság meghagyott, a gazdasági világválság teljes porráéggéssel fenyegeti. S mégis: kell, mindenáron kell még annyi erőt találnunk, hogy a diáksegélyezés folytonossága fennakadást ne szenvedjen. Öt esztendő tapasztalatai azt mutatják, hogy száz meg száz magyar családfő, intézmény és egyesület költségvetésében állandó tételként szerepel már az az összeg, mellyel ehhez a nemzeti munkához évről-évre önként hozzájárultak.

Ennek a meg sem alakult egyesülésnek tagjait, kiket nem tagdíjkötelezés és alapszabály, hanem a meleg szív és a nemzeti életösztön fog közös áldozatkészségre össze, — arra kérjük ebben a nehéz órában, az ifjuság, a jövő adóját még ebben az évben se töröljék évi kiadásalk jegyzékéből és küldjék el adományaikat újra a Magyar Párt Diáksegélyező Bizottságának címére. (Cluj-Kolozsvár, Monostori-ut 18. sz.)

A Diáksegélyező Bizottság nevében:

Dr. Inczédy-Joksmán Ödön

az Országos Magyar Párt ügyv. alelnöke

— **Időprognózis.** Derült idő várható, éjjeli fagyokkal, reggeli ködökkel.

— **Maniu a királynál.** Bucurestiből jelentik: Maniu Gyula miniszterelnök ma reggel Sinaiaba utazott, ahol kihallgatáson jelenik meg az uralkodónál.

— **Október 15-én térnek haza a külföldi politikusok.** Bucurestiből jelentik: Az a hír, hogy Mironescu külügyminiszter a napokban hazaérkezik, nem felel meg a valóságnak, amennyiben október 15-én jön csak vissza az országba. Ekkor tér haza Titulescu, Madgearu és Lugojeanu is, akiknek megérkezésével kapcsolatosan nagyszabású politikai események beköszöntését várják.

— **A Népszövetség delegátusai elhagyják Genfét.** Genfből jelentik: Briand és Flandin, a francia delegáció két vezető tagja, a mai napon elhagyta Genfét. A delegáció többi tagjai szombatn utaznak el Genfből. Az olasz delegáció vezetője, Scialoja pedig ma délután hagyta el a Népszövetség székhelyét, míg Currius német külügyminiszter este hat órakor indult utnak Berlinbe.

Félfaru utazás és 1/2 utólagos vizum BUDAPESTRÉ. DACIA menetjegyiroda (Sándor F. könyvtárában).

— **Wrangel tábornok leánya esküszik.** Párisból jelentik: A párisi orosz templomban a jövő héten lesz esküvője Wrangel Helénnek, Wrangel Péter báró, a fehér hadsereg néhai vezére leányának. Filip Knapp Hils-el.

— **Párisban kifogásolják az új osztrák kormányt.** Párisból jelentik: A Le Temps vezércikkében az új osztrák kormánnyal foglalkozik és megállapítja, hogy annak összetétele nem alkalmas, hogy növelje az osztrák belpolitika kifejlődésébe vetett nemzetközi bizalmat. Stahrenberg herceg belügyministersége vétek a józan ész ellen, a Reichwehr-vezérek szereplésére egyáltalán nem volt szükség. Egyébként be kell várni — írja végül a cikk — a Vaugoin-kormány cselekedeteit.

Az ukrán nacionalisták guerilla-harca Pilsudszki katonái ellen

Felgyújtott tanyák — Lelvöldözik a lengyel járőröket — Társzekér számra foglalják le a fegyvereket és a municiót

VARSO, október 2. A keletgaliciai ukrán terroristák akciója, a súlyos üldözések ellenére sem szűnt meg, sőt egyre erősödik. A tegnapi napon a prohoividzi kerületben 24 tanya épületét gyújtották fel. Valamennyi tanya lengyel légionisták tulajdona volt, akiket Pilsudszki telepítette le az ukrán vidékre. Kétségtelen hogy a tanyákat az elkeseredett ukrán nacionalisták gyújtották fel. A tarnopoli kerületben valóságos guerilla-háborút folytat az ukrán lakosság. Ahol egy-egy lengyel járőr megjelenik, a házakból lövöldöznek rájuk. A letartóztatások állandóan folynak. Ezen a héten közel ezer embert szállítottak be a különböző börtönökbe. A házkutatások napirenden vannak. A lefoglalt fegyvereket és municiókat

társzekereken szállítják. Vanescukli mellett egy katonai járőr agyonlőtt egy 14 éves ukrán diákot, akit le akartak tartóztatni. A diák azonban nem engedelmeskedett a parancsnak és menekülni próbált. A tarnopoli kerület vajdája tegnap értekezletet hívott egybe, amelyre az ukrán lakosság vezetői is meghívást kaptak. A vajda kijelentette, hogy az ukrán terroristák bűncselekményeikért felelőssé teszi az ukrán intelligencia vezető tagjait, mert kétségkívül ők bujtogatják fel a tömeget az ellenállásra. Szcsenpicki lebergi orosz-görög metropolita a tarnopoli vajda fenyegetésének hallatára repülőgépen Varsóba utazott. Kihallgatáson jelent meg a miniszterelnöknél, akit arra kért, hogy intse mérsékletre a keletgaliciai hatóságokat.

Siklóhajóközlekedés Bécs és Budapest között

Érdekes terv, amelynek megvalósításával légszemes hajóval három óra alatt lehet megtenni az utat

Budapestről jelentik: Egy nagy francia szállítási magáncég érdekes tervvel fordult az osztrák, a cseh-szlovák és a magyar kormányhoz a Dunán létesítendő siklóhajóközlekedés tárgyában. Egy párisi értesítés szerint a Doumont és Godwin párisi cég Budapest és Bécs között, Pozsony érintésével sikló-hajó járatokat tervez. E hajók légszemes vontatnak és igen nagy sebesség, amely óránként 85 kilométerre rug, lehetővé tenné, hogy a Bécs—bu-

dapesti dunai út csak három órát vegyen igénybe. A sikló-hajó egyébként ötven személy szállítására lesz berendezve és naponta mindkét irányban négy-öt járat fog közlekedni személyszállítással. Emellett a vállalat gyorsjáratokat is akar megindítani. A személyforgalom egyelőre Pozsony és Bécs között fog próbaképpen megindulni, de a párisi vállalat felkészül arra, hogy a sikló-hajózást a Dunán már a jövő tavaszi hajózási évad kezdetével megindíthassa.

— **Schober — bécsi rendőrfőnök.** Bécsből jelentik: Schober volt kancellár ma átvette a bécsi rendőrfőnökség vezetését. Meg nem erősített hírek szerint a kormány Straffella dr.-t nevezte ki a szövetségi vasutak vezérigazgatójának.

— **A tábla elrendelte Bucur szabadjárára helyezését.** Temesvárról jelentik: Az utlevélhamisítással vádolt Bucur Victor volt vármegyei tisztviselő felebbezését ma tárgyalta érdemlegesen a temesvári tábla, amely a védelem álláspontját elfoglalva, elrendelte Bucur Victor azonnali szabadjárára helyezését.

— **Szabadjárára helyezett városi tisztviselő.** A vizsgálóbíró néhány hónappal ezelőtt 40 ezer lej elikkasztása miatt letartóztatta Morariu Gligor pénzeszedőt. A vizsgálat befejezése után dr. Pop Sándor, a tisztviselő védője, headványal fordult a vizsgálóbíróhoz, hogy helyezze szabadjárára Morariut, miután Aradon hejlesztett lakása és vagyona is van. A vizsgálóbíró, sőt a törvényszék is, elutasította a védő kérelmét, aki azonban a temesvári ítélőtáblához is felebbezett. Az ítélőtábla ma foglalkozott Morariu ügyével és a két alábbi fórummal ellentétben, elrendelte a pénzeszedő szabadjárára helyezését.

— **Rendőrségi vizsgálat a két előkelő görög budapesti párbaja miatt.** Budapestről jelentik: A két görög előkelőség nagy feltűnést keltő párbajügyében ma a rendőrség levezette a vizsgálatot és eljárás indult meg Apostolide herceg, valamint Scoyses görög földbírtokos ellen, akik a párbaj résztvevői voltak.

— **Megszűnik a Fa-uccal autobuszállomás.** Néhány hónappal ezelőtt a közönség kényelmére a város és megye elhatározta, hogy együttesen autobuszmegállókat létesítenek a Fa-uccában a vidékről érkező autobuszok számára. A város rendbe is hozta az autobuszállomás épületét és mindenben eleget tett a megyével fennálló megegyezésnek. Aradváros vezetősége az elmúlt napokban megállapította, hogy a megyei prefektúra semmivel sem járult hozzá az állomás fentartásához és nem tett eleget ama ígéretének sem, hogy az autobusz-koncessziók tulajdonosaitól megfelelő illetéket fog inkasszálni a fentartási költségek fedezésére. Ezért elhatározta, hogy megszünteti a Fa-uccai autobuszállomást, amely egyébként utálatában áll az új strand felépítésének is. Előreláthatólag a Béla-téren jelölnek ki megállóhelyet a vidékről bejövő autobuszok részére

— **A török külügyminiszter elutazott Moszkvából.** Moszkvából jelentik: Tevfik Rusdi bey, török külügyminiszter, ma elhagyta Moszkvát és visszautazott Ankarába.

— **Halálozás.** Egy, Aradon általánosan ismert, aradi születésű matróna hunyt el Pécsen hosszú betegség után szeptember 30-án délután 3 órakor. Az elhalálozott öz. Lomm Nándorné szül. Nagy, Julia, akiben a Pécsen lakó, szintén aradi származású Lomm Nándor magyar királyi államvasuti főfelügyelő, a MÁV. pécsi üzletvezetőségének osztályfőnöke az édesanyját gyászolja.

— **Hurcolkodik a Foresta.** A Foresta, mint ismeretes, a közelmúltban helyezte át székhelyét Bucurestiből Galacba, hogy közelebb legyen exporttevékenységének színhelyéhez, a galaci tengeri kikötőhöz. Ujabbban a vállalat elhatározta, hogy visszahelyezi székhelyét Galacból Bucurestibe, de hogy ezt miért cselekszi, arról még beavatóttak sem tudnak. A Foresta-holdingről is olyan keveset tudnak a részvényesek, mint akár a magyar Forestáról, pedig a régi Foresta-részvényeseket közelről érdekelheti, hogy mi történik az egykori Fabank vagyonával. A székhelyát helyezés kérdését az október 28-án tartandó rendkívüli közgyűlésen fogják elhatározni, amely alkalommal az alapszabályokat is módosítják. Uj igazgatósági tagot is koptálnak d'Alberto Agostino személyében.

Ismét módosítják Aradváros költségvetését

Csökkentik a kövezésre szánt összeget

Nagy érdeklődés előzi meg az aradi városi tanács legközelebbi ülését, amelyen az 1931. évi költségvetést tárgyalják le. A költségvetési tervet — beavatott forrásból nyert információk szerint — a közeli napokban újabb módosítást fog szenvedni, amennyiben Lufai Cornél dr. polgármester kívánságára csökkenteni fogják a kövezesekre felvett összeget. Ez a kérdés már a verifikáló-bizottság holnap tartandó ülésén is szóba kerül. A tanácsülés az újabb módosítás miatt az eredeti tervtől eltérőleg október 15-én lesz. Ezen az ülésen teszik le egyébként a hűségesküt a városi tanácsosok Károly királyra. A tanácsülés eihatalásáról Olariu István városi vezértitkár ma körlevelben értesítette a tanácslagokat.

Magyarországon tenyésztett ezüstróka a lipcsei szörmevásáron

Titkos kezek megakadályozták, hogy napi áron keljenek el

Budapestről jelentik: A magyar földművelésügyi miniszterium állattenyésztési osztálya 1927-ben Gödöllőn próbaképpen kisebbmértetű ezüstróka-farmot létesített, ahova öt pár valódi alaskai ezüstrókát telepített le. Az állat szaporasága folytán a tenyésztés igen jónak bizonyult, mert ezidőszereint már hatvanötszáz ezüstróka van a gödöllői kísérleti farmon. A földművelésügyi miniszterium az eladásra kerülő állatok szörmejét elsősorban a magyar szörme kikészítőknek és szücsöknek ajánlotta fel, akik azonban a rendes piaci árnál kétszáz-kétszázötven százalékkal kevesebbet kínáltak a szörmeért. A miniszterium erre a prémiumot kiküldte eladásra Lipcsébe, de titkos kezek ott is animozitást teremtettek a magyar ezüstróka ellen és Lipcsében is a piaci árnál jóval kisebb összeget ajánlottak fel a szörmeért, amely pedig épp olyan kiváló minőségű, mint az alaskai és így a versenyben egyformán kell elbírálni.

— **Hogy toboroz közönséget ma egy cirkuszigazgató Oroszországban?** Egy párisi lap moszkvai tudósítója örökíti meg a következő csinos történetkét: Egy orosz vidéki városba cirkusz érkezett. Hiába produkálták azonban az artísták mindazt, amit tudtak, a cirkusz üres volt az első estéken. Az igazgató ur már közel állt a kétségbeeséshez, amikor egyszerre csak berohant hozzá a cirkusz pénztárosa és megsugta neki, hogy felfedezte a módját annak, miként lehetne legalább is egy estére zsúfolásig megtölteni a nézőteret. Másnap plakátok lepték el a várost. A plakátokon azt ígérte az igazgató, hogy a rendes műsoron kívül egy speciális „világszámot” fognak bemutatni s akinek ez nem tetszene, a pénztár nyomban kifizeti a belépődíj háromszorosát. A hirdetésnek fenomenális hatása lett. Néhány óra alatt kétszerannyi jegyet adtak el, mint amennyi néző egyáltalán befért a cirkuszba. Az előadás végefelé, az utolsó szünet előtt meg is jelent az igazgató a pódiumon és a következőket mondotta:

— Elvtársak! Barátok! Most kezdődik mindjárt a „világatrakció”. Ha valakinek nem tetszik, kérem mondja meg nyíltan és nyomban megkapja a pénztárnál a háromszoros belépődíjat.

Az igazgató órájára nézett s így folytatta:

— Figyelem! Figyelem! A moszkvai politikai rendőrség zenekara rádióközvetítéssel eljátsza az Internacionálét!...

A cikkíró biztos forrásból állítja, hogy az óriási nézőseregben egyetlen egy sem akadt, aki odament volna a pénztárhoz a háromszoros belépődíjért. Csak mert volna!...

— **A bécsi öngyilkossági krónika újabb megrázó esete.** Bécsből jelentik: Tegnapra virradó éjszakán Alter Sándor dr. 35 éves bécsi orvos világitógázzal megmérgezte magát. Mint bucsulevelében megírta, tettét gyógyíthatatlan betegsége miatt követte el. Az öngyilkos orvos lakásának ajtaján a rendőrök egy cédulát találtak, amelyen az életunt ember óvatosságra intette őket, mert a lakást világitógáz töltötte be. — Ugyancsak a tegnapi virradó éjszakán vetett véget életének Frankenberger Róza 26 éves banktisztviselő, akinek lelki meghasonlását édesanyjának nemrégiben történt elhalálása idézte elő. A fiatal asszony az előző estét férjével töltötte vig hangulatban és sem neki, sem másoknak nem tett említést komor gondolatairól.

— **Felhívás.** Mindazon motorikus és járműtulajdonosok, akiknek járműjük nem funkcióképes és ezért nem jelenhetnek meg a bizottság előtt, jelentsék be ezen körülményt akár szóban, akár írásban a megyei prefekturán működő bizottságnál. Azon járművek azonban, melyek a forgalomból ki vannak véve és forgalmi engedélyük a rendőrségnél van, tartoznak az engedély nélkül is megjelenni.

LEGUJABB.

György görög exkirály „bucsulakomája”

Egy rejtélyes nyilatkozat — Az exkirály szabadkőműves

Londonból jelentik: Pally görög bankár a jövő hét szombatján nagy lakomát rendez György görög ex-király tiszteletére. Amikor egy újságíró az ex-király környezetének egyik tagját megkérdezte, nem-e bucsu-lakomáról van szó, az illető titokzatosan mosolyogva válaszolt:

— Nem lehet tudni.

György ex-király egyébként holnap részt vesz annak a szabadkőműves páholyának szertartásán, amely őt a múlt hó folyamán tagjaisorába felvette.

A liberálisok kormánybuktató gyűlést tartanak Aradon

Rágalmazási per Bratianu Vintila ellen

— Boila Romulus sértőnek találta magára a pártelnök kijelentéseit

BUCURESTI, október 2. A liberális-párt végrehajtó-bizottsága elfogadta a szövegező bizottság manifesztumát és megállapította a kormánybuktató munka első etappjait. A párt októberben több nagygyűlést tart, még pedig október 12-én Craiovában, 19-én Chisinauban, 26-án Csernautiban, azután Nagyszébenben, Aradon és Nagyváradon.

Ismeretes, hogy Bratianu Vintila lezetűbbi pártmanifesztumában súlyos kitételeket használt a kormány kritikája kapcsán Boila Romulus kamarai elnök ellen. Boila Romulus

most rágalmazási pert indított Bratianu Vintila ellen, mert magára nézve sértőnek találta a következő kijelentéseket: „Véget kell vetni annak a politikának, amelyet Boila-féle politikának jellemezhetünk, hogy Boila bel- és külföldi magánérdekeket szolgálgon a pártelnök tudomásával. Meg kell szüntetni néhány ügynöki irodát, a magyar nyugdíjasok és földbirtokokosok kijárásait. De el kell törölni a rablás uralmát és ki kell irtani a korrupt politikának szellemét.”

A népszámlálásnak pontos adatokat kell

Szigoru intézkedések a népszámlálással kapcsolatban

eredményezni

Értekezlet a temesvári kormányzóságon

Tegnap tartották meg a temesvári kormányzóságon Bocu Sever bánati kormányzó elnökletével a népszámlálás ügyében egybehívott konferenciát. Aradmegye képviselőiben Marsieu Iustin dr. megyei prefektus, Lázár Agoston dr. választmányi elnök és Budai János, a megyei statisztikai hivatal főnöke vettek részt a konferencián, amelyen Maioreseu államtitkár ismertette a belügyminisztérium rendelkezéseit. Eszerint a megyét kerületekre, a kerületeket pedig alkerületekre osztják fel. Minden alkerületben egy tisztviselőt delegálnak, akire körülbelül 40—60 család megszámlálása jut. Az államtitkár kifejtette, hogy a kormány mindenképpen precíz adatok birtokába akar jutni és felkérte a konferencián résztvevő delegátusokat, hívják fel a lakosságot arra, hogy a pontos adatokat dik-

tálja be. Ezeket az adatokat semmiféle más célra nem használják fel és szigorú büntetésben részesül az a tisztviselő, aki elárulja ezeket. Ugyancsak szigorúan megbüntetik azt a polgárt is, aki hamis adatokat mond be.

A decemberben megejtendő népszámlálás előkészítő munkálatai még nem nyertek befejezést. A családfóket összeírják ugyan, de most sor kerül a házakra és azok berendezésére. Külön nyomtatványokra vezetik be, hogy az egyes házak hány emeletesek, mennyi szoba van bennük, rendelkeznek-e villanyvilágítással, csatornázással, sőt még arra is kiterjed a népszámlálást végző közegek figyelme, milyen anyagból készült a házak fedele. A népszámlálás vezetésére az egyes megyékben a prefektus delegál egy erre a célra megfelelő személyiséget.

A berlini román követség tiltakozása egy

Allítólag a »Románia ibolyája« szindarab előadása ellen

sértő Romániára. A revüszínház igazgatója nem akarja levenni a darabot műsorról

BERLIN, október 2. Az itteni román követség tiltakozást jelentett be a Quick nevű revüszínházban előadott „Románia ibolyája” című darab előadása ellen, amely parodizálja a legutóbb Romániában lejátszódott eseményeket. Károly király visszatérését és Mi-

hálynak a trónról való lemondását. A darab allítólag gúnyt űz a román királyi családból, de a színház igazgató azzal védekezik, hogy a mai eseményeket és a Ma szereplő személyeit nemcsak lehet, de ki is kell figurázni. A német külügyminisztérium a pénteki előadásra megfigyelőt küld ki.

Az orosz fadumping kulisszatitkai

A Groedel-cég ügye dr. Hilb Jenővel. Botrányba fulladt az orosz faimport.

Budapestről jelentik: Egy budapesti hirdetés alapján megírta már az Aradi Közlöny, hogy Magyarország számára az orosz faimport nem jelent veszélyt, mert az erdélyi fa sokkal olcsóbb az orosznál. Egy újabb budapesti jelentés most rávilágít arra, hogy egyeseknek reménytelen próbálkozásai inkább zavart akarnak kelteni a piacon, mint komoly üzleteket kötni. Az orosz faüzlet kezdeményezői dr. Hilb Jenő és Neuberger, a Foresta volt igazgatója. Dr. Hilb Jenő azt állítja, hogy szoros kapcsolat fűzte őt a báró Grödl-családdal, azonban ez a kapcsolat megszűnt és a most tervezett orosz fabehozattal elsősorban a Grödl-cég üzleti érdekei ellen fordul, mert hiszen Grödlék a legnagyobb erdélyi importőrök sorába tartoznak. Faimporti köze nem merik felté-

telezni, hogy a Grödl-cég van a Hilb-féle káros üzleti tevékenység mögött, éppen ezért a gazdasági közvélemény elvárja, hogy a Grödl-cég ki is nyilatkoztassa azt, hogy ehhez az üzlethez semmi köze nincs.

— Október 10-én nyilvános árleltés lesz a város gazdasági hivatalában, a tüzelőanyag mellett ujonnan felépített vásártér egyes helyiségeinek bérletére. Ezen helyiségeket elsősorban a termelők rendelkezésére bocsátják. Ezenkívül kereskedők és iparosok is kaphatnak bérletet. A nyilvános árleltésen résztvefőknek 500 lej garanciát kell letenniük. A bérlet október 15-én kezdődik és július elsejéig tart.

SPORT KÖZLÖNY

Magyar-román futballháboru kitörése várható

Semmler átszöktetésének következményei

BUDAPEST, október 2. A 8 Órai Újság Semmler, a híres futballista átszöktetése miatt bejelenti a magyar-román futballháborút. Az esetet a PLSZ bejelentette a FIFA-nak. A háboru elkerülhetetlen, mert a FIFA-ba tömörült egyesületek magyarbarátsága közismert és így ez a nagytekintélyű szövetség megtorolja Románia önkényes eljárását.

A FIFA legutóbb az Egyesült-Államokat kényszerítette behódolásra, különben megölte volna az amerikai futballsportot. A román-magyar sportháboru kitörése október 19-re várható, amikor a Ripensia, az első román profifutballesapat állítólag a román király előtt mutatkozik be. Magyarországról illetéktelenül átszervezett játékosával.

Egy szélhámos diák

A rendőrség letartóztatta,

megzsarolta az aradi baptistákat

de a baptisták kérésére szabadlábra helyezte a diákot, akinél hamis bélyegzőket találtak

Az Aradon most folyó baptista világkongresszust ötletes módon akarta kamatoztatni a saját céljaira egy kolozsvári diák. Szélhámoságát azonban leleplezték, a rendőrség le is tartóztatta és csak a kongresszusozó baptisták közbenjárására került újra szabadlábra mert nem akarták nagygyűlésük hangulatát rendőri nyomozással megzavarni.

A szélhámos kolozsvári diákot Balanel Jordánnak hívják és Nagyváradról egy nő társaságában érkezett meg, akit nővéreinek nevezett. Néhány nappal ezelőtt több baptista hívőt keresett fel, akitől a kongresszus rendezésének javára pénzt kért. A hiszékenyebb emberek el is hitték a diák meséjét, aki azután a pénzről hamis bélyegzőkkel ollátott nyugtát adott át nekik. A legsikeresebben egy Dán József nevezetű baptistánál operált, akitől hatvan lejt csalt ki.

Balanel Jordán meg is jelent a kongresszuson, ahol tovább játszotta a vezető baptista szerepét. Vesztére azonban itt fölismerték. Ko-

lozsváron ugyanis egy ottani barátjától nagyobb összeget kért kölcsön, azzal, hogy a baptistakongresszuson jó alkalma nyílik pénzszerezésre és ekkor visszafizeti a kölcsönt. De Balanel nem jelentkezett s a barát Aradra jött. A kongresszuson találkozott össze vele, ahol nyomban leleplezte és ennek következtében jelentkeztek a többi károsultak is. A becsapott barátja értesítette a rendőrséget is, amely őrizethe vette Balanelt. Megmotozása alkalmával több baptista egyházi bélyegzőt találtak nála. Kihallgatása során beismerte, hogy a felekezett több hírközsegét kereste fel s mindenütt sikerült a bélyegzők segítségével szélhámosságokat elkövetni.

A rendőrség a vallomásáról jegyzőkönyvet vett fel és utána letartóztatásba akarta helyezni, azonban a baptista világkongresszus vezetőse interveniált érdekében, mert szerintük ez a letartóztatás ártana a nagygyűlés ünnepeiségének. A rendőrség teljesítette a baptisták kérését, az eljárást azonban tovább folytatja ellene.

Csöndes volt ma a város...

Aradon nem volt üzleti forgalom a zsidók legnagyobb ünnepén, de csak a tejfogyasztásban mutatkozott csökkenés

A városban ma csendesebb volt az élet, szinte megszűnt a forgalom; a zsidóság legnagyobb ünnepét ülte. Ez az ünnepi hangulat, a magabaszállás, nemcsak a zsidó hiveket töltötte el, hanem érezhető volt az egész városban. A templomok, imaházak teive és a büntudatos szenvedő, az élet nehéz, sikos és göröngyös útjain el-el bukó, harcoló, küzdő emberek ajkáról egyforma melegséggel száll fel a fohász: „Bocsáss meg nekünk...” Az engesztelés napja ez és nagyon sok keresztény ember igyekszik vezekelni, megbocsányt nyerni azzal, hogy ő is bőjtöl ezen a zsidó ünnepén.

A város csendes, az üzletek jórésze bezárva, a hangulat ünnepi és az ember valahogy elesodálkozik amikor déiben az iskolából hazasiető diákokat lát, akik izgatottan tárgyainak földrajzról, algebráról, meg a szekundáról, melyek manapság bizony elég gyakoriak... Mondom, az ember elesodálkozik, mert az a pár diák egy percre kiszakítja az ünnep hangulatából. Egy perc. És megint csend van, változatlan az ünnepi hangulat.

Pedig természetesen vannak nyitott üzletek. A másfelekezetű kereskedők ma is szorgalmasan kelve, korán reggel kinyitották az üzleteiket, megkezdették a munkát. A segédur épp úgy odaállt a pult mögé és a még kamasz inas szokás szerint elkezdte rajzolni a vizesnyolcasokat. De vásárlók a szokottnál is gyérebben mutatkoztak. Az alkalmazottak a sétálókat nézték és nem nagyon akadt, kit kiszolgálni. Az ünnep szuggesztív hatása ez. A fogyasztók ma mintha mindnyájan ünnepeltek volna és csak a legszükségesebbeket vásárolták be.

Elnéztünk egy pár üzletbe. Mindenütt ugyanaz a válasz: nincs forgalom. Mintha mindenki pihenne. Ezen a napon az élelmiszer bevásárlás, a fogyasztás legalább harminc százalékkal csökkent. Ez nemcsak az élelmiszer üzletekre, hanem a piacra is vonatkozik. Azonban — ahogy mindnyájan mondták — kárt senki sem szenvedett. Az engesztelés napjának előestéjén és az ünnep befejeztével a legszerényebb zsidó családnál is bőséges ünnepi vacsora van. Erre már napokkal előbb történnek bevásárlások, úgy, hogy az a csökkenés, melyet az élelmiszerbevásárlás a mai napon szenvedett, már egy pár nappal ezelőtt ki lett egyenlítő. Különösen felemelkedett a cukorfogyasztás. Természetes: a tortákhoz, süteményekhez, kakaócsokhoz kell a cukor.

Utóljára egy tejesarnokba látogattunk el. Egyedül itt panaszkodnak.

— A tejből magától értetődőleg kevesebb fogyott. Az frissen kell. Ma elmaradt az uzsonna és a reggeli. A hosszunapból talán csak nekünk egyedül van kárunk Aradon...

Amikor innen kijövünk, már kezdik zárnai az üzleteket, az első csillag is feltűnik az égen, az ucca is egyre élénkebb kezd lenni, a templomok előtt kocsik állanak, az emberek, akik az egész napot bőjtöl egybekötve átímádkozták, kitödulnak a templomból, hazamennek, hogy holnap újból elkezdjék a küzködéseikkel, gondokkal teli mindennapi életet.

Az engesztelés napja véget ért.

(M. T.)

— Macek, a Radics-párt vezére elutazik Szerbiából. Belgrádból jelentik: A Politika értesülése szerint dr. Macek Vladimir, a Radics-párt vezére, szombatona Bad Gasteinba utazik. Maceknek epeköve van és ezért a rendőrhatalóságtól utlevelet kért, amit a rendőrség most meg is adott.

Ingyen kóstoló!

E hó 6-án és 7-én a következő helveken ingyen adnak Önnek kóstolót a már ismert

gyógytejből:

Birkenheuer Miklós, v. Deák Ferenc-utca,
Erdős Pál, v. Szabadság-tér,
Hoffmann Ottó, v. Szabadság tér,
Márkus M., v. Szabadság-tér.
Ön megfog győződni, hogy milyennek kell lenni a valódi Saja-nak, ha azt jól és lelkiismeretesen kezelik!

Mindenkit szívesen várunk s felvilágosító füzeteket osztogatunk.

A csehek tulzott nacionalizmusát támadja a Times

Prágában hátat fordítanak az idegeneknek: Csak csehül lehet beszélni

NEW-YORK, október 2. A Times mai számában I. V. William hosszabb cikkben kifogásolja a csehek tulzott nacionalizmusát. Az idegenek Prágában nem tudnak eligazodni — írja a lap — mert a csehek hátat fordítanak az idegeneknek, akik nem tudnak csehül. A csehek nem sok kedvezményben részesítik az amerikai polgárokat sem, csak éppen egyik pályaudvarukat nevezték el Wilsonról, aki országukat megteremtette. A csehek nem tudnak semmiféle idegen nyelvet, egyedül németül, de még aki ezen a nyelven próbál eligazodni, annak is hátatfordítanak. A múzeumokban a régi hivatalnokokat csehekkel helyettesítették, akiknek egyetlen kvalifikációjuk az, hogy csehek. Hasonló a helyzet a postahivatalokban és a vasutnál is.

Ezzel a nacionalizmussal a csehek nem egykönnyen fognak boldogulni — állapítja meg William — miután országukban kisebbségben vannak, a 14 millió lakos közül csak 6 millió cseh. Az ország népeit összetartó Massaryk elnök már aggastyán és ha meghal, nem igen lehet látni, hogy mi történik Csehszlovákiával, mert Benes, aki a nacionalizmus legszélsőbb harcosa, népszerűtlen és nem valószínű, hogy Massaryk halála után uralmon maradjon. Csehszlovákia turisztikai szépségeivel foglalkozik a cikk és megjegyzi, hogy Karlsbadnak, a festői fürdőhelynek a kormány rettenetes cseh nevet adott, amit senki sem bolond figyelembe venni.

Kölnből jelentik: A Kölnische Zeitung közli a krakkói Kurier Codzienny cikkét, a Massaryk nyilatkozattal kapcsolatban, amely Csehszlovákiát a régi Ausztriához hasonló alakulatnak tünteti fel. A lap Csehszlovákiával kapcsolatban azt írja, hogy egy olyan ország, melyet különböző népekből mesterségesen csaptak össze, abban a pillanatban — írja a Kurier Codzienny — amikor a legutolsó cseh csendőr elhagyja Pozsonyt, Ungvárt és Csapod, abban a pillanatban a nyoma is eltűnik annak a szörnyszülöttnek, amely a Csehszlovákia nevet viseli.

Október 1-én

új előfizetést nyitottunk

az „Aradi Közlöny“-re

Kérjük azokat az előfizetőket, akiknek előfizetése lejárt, vagy hátralékban vannak, hogy sürgősen ujjtsák meg előfizetésüket, illetve egyenlítsék ki tartozásukat, nehogy a lap küldésében fennakadás álljon be.

Olcsó szőrmék nagy választékban, karakülök, minden színben, bundák legutányosabban: NEULÄNDER SZÜCSÉNÉL FISCHER ELIZ-palota az udvarban.

Különös autókatasztrófa Budapesten

A Dunába zuhant egy teherautó — Egyik utas a veszély pillanatában kiugrott a kocsiából és agyrázkódást szenvedett

BUDAPEST, október 2. Ma délelőtt izgalmas jelenet játszódott le a Lánchíd budai hídfőjénél. Az alsórakparton rendes menetsebességgel könnyű teherautó haladt, midőn hirtelen elébe került egy biciklista. A teherautó sofförje erősen fékezett és a síkos úton a kocsi a Dunába fordult. Az autóban hárman ültek. Közülök Szvatola József munkás a

kocsi csuszása közben kiugrott, de oly szerencsétlenül, hogy fejével esett a kövezetre és eszméletlenül terült el. A másik két bentülő kitorpolt a sofförülés ablakát és így menekültek meg a segítségükre siető csónakba. A következő pillanatban már a Duna mélyébe süllyedt az autó. Szvatolát agyrázkódással a kórházba szállították. A másik kettőt első segélyben részesítették.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Már Románia is a kartellek kezében van

Eddig még csak a pamut, a vas, a papír és a vegyipar kartellek arának, de kialakulóban van az üveg, a cement, a téglakartell is, amelyeknek során száz üzemet leállítanak

A nagy gazdasági krízis során mindenki elpusztul és felemésződik, csak a nagy kartellek tartják magukat erősen és biztosan. A kartellek, amelyek konkurencia helyett együttműködést jelentenek, nagyon jól tudják, hogy mennyi árura van egy országnak szüksége és csak annyit termelnek, amennyit az illető ország el tud fogyasztani. Nem áll tehát ma már elő az az eset, hogy nagy iparvállalatok tönkremenjenek, mert többet termeltek, mint amennyit elhelyezni tudtak és így az áruba befektetett anyag és munkabér értéke megfojtotta mobilitásukat

A kartellek statisztikák és grafikonok segítségével egészen pontosan tudják, hogy egy-egy évben, vagy hónapban mennyi árura van az országnak szüksége és csak annyit termelnek, amennyire szükség van. Sőt kiosztják magukra a termelés rendjét is. Minden gyár csak azt a cikket gyártja, amelyet technikai berendezettsége folytán a legolcsóbban elő tud állítani és csak annyit, amennyit elő kell állítani.

Igy aztán természetes, hogy egyre-másra bocsátja el a munkásokat és tisztviselőket, szünteti meg az apró kis üzemeket és azokat magába olvasztja. A kis üzemnek nincsen többé szüksége gépre, tisztviselőre és munkásra, a kartell a saját maga tagjait ellátja, még pedig bőszesen, mert az árakat nem a kereslet szabja meg, hanem a kartellnek étvágya.

Nálunk a legtökéletesebb szervezete a vasiparnak van, amely nemcsak belül az országban él teljes kartell-békességben, hanem a külföldi kartellekkel is barátságban van, azokat megfizeti, hogy cirkulusait és árait ne zavarják. A pamutkartell szintén hatalmas, amit a legjobban az bizonyít, hogy nem kevesebb, mint tizenháromezer szövöszéket reprezentál. A pamut-kartell hatalmas leépítéseket vitt keresztül, amennyiben ma csak két és fél milliárd értékű árut termel az ezelőtti három és fél milliárd helyett. Természetesen ezen a kisebb mennyiségen ugyanannyi haszna van mint a régi egy milliárddal nagyobb mennyiségen volt.

A cukor és papírkartellról beszélni sem szabad. Hihetetlen pénzeket keresnek. A papírgyárak például évente alaptökéjüknek másfélszeresét keresik meg.

A kartellekkel kapcsolatban, azonfelül, hogy önkényesen és étvágy szerint állapítják meg az árakat, az a legfájdalmasabb proceszus, hogy az összes nem modern üzemeket, amelyek nem bírnak olcsón termelni, de azért céljaiknak utjában állanak, felvásárolják és leállítják, ami hatalmas munkanélküliséget von maga után.

A közeljövőben alakuló kartellek, szakemberek számítása szerint azt jelentik, hogy mintegy száz üzemet fognak leállítani és ezzel

csak növelik az amugy is kibírhatatlan munkanélküliséget.

Külföldön már megindult a harc a kartellek ellen. Nálunk ezideig semmi sem történt és így azok vígan és szabadon garázdálkodhatnak, aminek bizonyossága, hogy éppen most van alakulóban az üveg, a cement és a téglakartell és a vegyi kartellnek is készen áll már központi eladási irodája.

Elfogadták a kényszeregyezséget az Ujaradi Takarékbetétesei

(67 százalékos kvótát fizet az intézet.)

A 61 év óta fennálló Ujaradi Takarékpénztár R. T. kényszeregyezségi ligyében ma hallgatta meg az aradi törvényszék az összes betevőket. Közöltük már, hogy a nevezett takarékpénztár kamatokkal együtt 67 százalékos kvótát ajánlott fel. A betétek, illetve a bank passzíváinak összege 30.633.976 lej s ezen összeg 94 százalékát képviselő betétesek, hitelezők meggyőződően a kiküldött bíró s a szakértők referálása alapján arról, hogy az intézet valójában csakis az abnormis gazdasági viszonyok miatt jutott az ismert kényszerhelyzetébe, elfogadták a kényszeregyezséget. A 6 százalék közé, tehát a kényszeregyezséget elutasítók közé tartoznak azok is, akik a törvényszéken nem jelentek meg.

Egyetlen egy betétes, Fendt Antal ujaradi lakatosmester tett kifogást és pedig azt kifogásolta, hogy a neje nem lett külön megidézve, pedig a betétkönyvecske az ő s neje nevére szól, hogy a törvényszék az idézéseket nem 5 nap alatt adta postára, hogy ő 100 %-ot követel, mert betétkönyve alapján zálogjog iránti bekebelezése a telekkönyvben széljegyzetett. Ezen kifogásokat, mint alaptalanokat a törvényszék elutasította, mivel az egy betétben foglalt összeg csak egy követelésnek számítatik s így az asszonynak nem kell külön értesítést küldeni. A szeptember 8-i hivatalos ünnep miatt az idézések a törvényes 5 nap alatt lettek postára adva s így Fendt Antalnak is el kell fogadnia a kényszeregyezségi kvótát.

Az ilyen kifogások nem használnak sem a kifogásolónak, sem a többi hitelezőnek, ellenkezőleg ártnak, mert ha ez a betétes felebbe-

zési jogával él, a bank csak jóval később kezdheti meg a kifizetéseket. S bizonyos, hogy egy betétes nem akadályozhatja meg az egyezséget

— Közép- és Keleteurópai államok blokkja. Bucurestiből jelentik: A közép- és keleteurópai agrárállamok október 18-án Bucurestiben újabb konferenciát tartanak, amelyen részt vesz Litvánia is. Ez az állam Varsóban nem képviseltette magát a legutóbbi értekezleten és Bucuresti részvételével teljes lesz a közép- és keleteurópai agrárállamok blokkja. A bucuresti-i konferencián megjelenik Blondin francia kereskedelemügyi miniszter is, aki pontosan a konferencia napjára érkezik a fővárosba.

— Popovici pénzügyminiszter cáfolja az állami értékpapírok kibocsátását. Bucurestiből jelentik: Ismeretes, hogy Popovici pénzügyminiszter energikus cáfolatot adott ki a külföldi lapokban is napvilágot látott fantasztikus hírekre vonatkozólag. Ezek a hírek nyilván pártpolitikai céllal olyan pénzügyi terveket tulajdonítottak a kormánynak, amelytől az messze távol áll. Így azt terjesztették, hogy a kormány állami értékpapírokat fog kibocsátani és ezekkel fizeti ki a mezőgazdasági kölcsön hitelezőit. A híresztelések természetesen a külföldön rossz hatást keltettek és felülről jövő bolsevista szándékként perzraktálták. A kormány külföldön járt megbízottal beszámoltak a rossz hatást keltett hírekről és így rendkívül szükségesnek látszott Popovici nyilatkozatának közlése.

— Érdekes hírek a gabona-világpiacról. Cseh-szlovákiában a normálisnak mindössze kétharmadrésze volt az idei termés és leginkább búzából, árpából és zabból termelt kevesebb, mint a megelőző években. — Kattowitzban decemberben gabonatözsde nyílik meg. — Argentínában ideálisan állnak a vetések és nagy termés várható Ausztráliában is. — A finn gazdák kétségbe vannak esve az orosz rosz-dumping miatt. — Ausztráliában aránytalanul nagyok az eladatlan készletek. — Franciaország felemelte a tengeri beviteli illetéket. — A dunai kukorica minőségével ezidén megvannak elégedve a német piacon.

NYILTTÉR.

E rovat alatt közlőtekért nem vállalunk felelősséget.

FELHÍVÁS.

Tudomásunkra jutott, hogy több helyen rosszul kezelt tehát romlott Saya tejet árusítottak. Miután ily állapotban a Saya élvezhetetlen, tisztelt vevőink egyrésze abban a hiszemben, hogy a Saya általában véve ily élvezhetetlen, lemondtak az orvosok által is előírt Saya kuráról.

Tisztelettel értesítjük tehát, ezuton igen tisztelt Saya közönségünket, hogy a Saya árusítást ily helyeken megszüntettük s ezentul csakis azon a helyen kapható, ahol a lelkismeretes kezelés felől meggyőződünk. A közönség tájékoztatására és annak ellenőrzésére, hogy valóban tisztán és jól kezelt Saya tejet kaphasson, elláttuk az összes üvegeket piros színű plombával. Kérjük tehát más üvegeket mint leplombáltakat ne fogadjanak. Amennyiben olyan üvegeket szolgáltatnak ki valahol, ahol a plomba nem ép állapotban van az üvegeken, azokat ne fogadják el s hozzák nekünk közvetlenül az ily eseteket tudomásunkra. Mai hirdetésünkben felhívjuk tisztelt Saya közönségünket, az ingyen Saya kóstolóra. Ennek egyedüli célja az, hogy a valódi, jó Saya tejet, amilyennek jó kezelés mellett lennie kell, mindenki megismerhesse s adot esetben, ha nem ilyet kapott volna, megkehlamálhassa.

Tisztelettel:

SAYA S. R. vezetősége,
Arad, Str. Ghiba Birta 30.

Írógépek

és kellekek.
Számológépek

„CONTROL“ Arad

Str. Alexandri 1.

Nagy szüreti mulatság és disznótoros vacsora tánccal a „Csördögölő” vendéglőben a hó 4-én, szombaton este 7 órától. — Jazz-zenét Gellért P. karnagy vezetésével

APRÓ HIRDETESEK.

AZ APRÓHIRDETESEK DJÁT SZAVAK SZERINT SZÁMITJUK. Minden szó hétköznap 4, vasárnap 5 Lej, vastagabb betűvel 8, Metve 10 Lej A legkisebb hirdetés ára 10 szótig hétköznap 40, vasárnap 50 Lej A vastagabb betűvel ki-vánt szavak aláhuzandók Az apróhirdetéseket előre kell fizetni A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető megváltoztassa. Csak válaszbélyeggel ellátott kérdézközlésre válaszolunk Ajánlatok jelzés levelek továbbítására megfelelő postabélyeg csatolását kérjük. A kiadóhivatal telefon száma 151 A hirdetésre vonatkozó felvilágosítást a kiadóhivatal adja meg.

▲ ▲ HIRDETESEKET DÉLUTÁN 5 ÓRÁIG VESZÜNK FEL! ▲ ▲

ALKALMAZÁS.

KIFUTÓBANY megbízható — lehetőleg biokivitel — telvételet. — Jelentkezni: Salgóné bizományi üzletében, Str. Horia (Széchenyi-u.) 1. Neuman-palota.

LAKÁS.

HAROMSZOBÁS, fürdőszobás lakást keresek a belvárosban. Évi 30.000 lejt fizetok. Címeket az Aradi Közlöny kiadó-hiva alába kérek. 1234

EGYSZOBÁS konyhás lakás főtéren kiadó Cím az Aradi Közlöny kiadó-hivatalában. 200

KET szoba, konyhás I-ső emeleti lakás a Szabadság-tér sarkánál kiadó, Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában

KETSZOBÁS modern lakások azonnal kiadók. Calea Saguna 26. (Választó-u.) 4041

ELEGANS különbejáratu bútorozott szoba az állomás közelében kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 4042

KIADÓ a volt Szabadság-tér közvetlen közelében 2 szoba, előszoba, konyhából álló lakás. Cím: Calea Banatului (v. Asztalos Sándor-u.) 3. 800

Kiadó

négyosztobás, fürdőszobás, konyhás lakás éleškamrával és pincével azonnalra a Piata Avram Iancu (v. Szabadság-tér) sarkánál. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 250

VÉTEL ÉS ELADÁS.

FEKETE zongora eladó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 4039

ANTIK íróasztalok, Biedermayer etazser és szalonok, uriszoba, vitrinek, intarziás antik szekrények, ezüst evőeszközök, ezüst tálcák és girandók, keleti és helyben készített perzsaszőnyegek, tükrök, szalonok, testmények, asztalok, szekrények, nagy antik fotelok, kézmunkák, zongorák, hegedűk, ékszerak stb. stb. eladók SALGONÉ bizományi üzletében, Strada Horia (Széchenyi-ucca) 1. Neuman-palota. 1000

TISZTA, MOSOTT RONGYOT gépek tisztítására kisebb tételben keresünk megvételre. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 100

KERÉSEK bizományi üzletembe keleti perzsaszőnyegeket, ezüsttárgyakat, márkás porcellánokat, vitrineket, antik komódokat, komplett szobabereendezéseket, előszobafalakat, szőnyöket, szőrméket, dísz-tárgyakat stb. azok gyors eladásáról gondoskodom. SALGONÉ, Str. Horia 1. Neuman-palota. 1000

MACULATURÁ PAPIR 5 kgros csomagokban, rendkívül olcsón kapható az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 500

NAGYMENNYISÉGŰ PLÉHPÁNT eladó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 1151

ÜZLETEK.

MŰHELY, vagy raktárnak való helyiség kiadó. Str. Sănișoștețuza (Aranykez u.) No. 12. 4042

Szerencsés jövőt, nyugalmat, boldogságot szerez magának,

ha megnyeri a főnyereményt

Hugo Horwitz & Co. cégnél, Wien, I.,

Franz Josefs-Kal 65.

800.000 Schilling = 20.000.000 Lei.

Az osztrák osztrálysorsjáték a világ legkedvezőbb sorsjátéka.

84.000 sorsjegy.

42.000 nyeremény.

Rendeljen azonnal és szerencsét csinál!
Nyeremények: 500.000 Sill. = 12.500.000 Lei. 300.000 Sill. = 7.500.000 Lei.
2-szer 100.000 Sill. = 5.000.000 Lei. 2-szer 80.000 Sill. = 4.000.000 Lei.
3-szer 60.000 Sill. = 3.000.000 Lei. 3-szer 40.000 Sill. = 3.000.000 Lei stb. stb.
és számos más nyeremény, összesen

13.406.000 Sill. = 335.160.000 Lej.

I. osztály huzása 1930. november hó 18-20-an.

Minden rendelést azonnal végrehajtunk. Fizetés a sorsjegy vétele után.
Huzás után azonnal küldjük a hivatalos huzási jegyzéket.

Sorsjegyárak:		Egész	Fél	Negyed	
Sill.	48.—	Sill.	24.—	Sill.	12.—
Lei	1200.—	Lei	600.—	Lei	300.—

117 portón kívül.

ÜZLETHELYISÉG a Szabadság-tér sarkánál ahol hosszú évtizedeken át nagy vevőkörrel rendelkező kézműves és tisztítóüzlet volt, azonnalra kiadó Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

KÜLÖNFÉLÉK.

GARAGEOK KIADOK. Érdeklődni Kramer Sándor és Tra cégnél. 4028

Elveszett.

Z. Várady Margit tegnap este a főtéri egyik fehér padon fekete lakk ridiküljét ott felejtette. — Kéri a becsületes megtalálót, hogy Batthyány-ucca 5., III. em., 3 alatt leadni sziveskedjék. 4040

BUDAPESTEN

az új „NEMZETI SZALLODA”

a Hungaria Nagyszállóda vezetése alatt megnyitott
Központi fekvés (József körut 4.) a Nemzeti színházzal szemben.
TELEFON: J. 320-30.

Minden modern kényelemmel berendezve.

Kitűnő étterem! Polgári árak! Dreher sörcsarnok!
A vidéki társaságok találkozó helye!

Rádió műsor

— Romániai idő. —

PÉNTEK, október 3.

Bucuresti. 13. Gramofon. 13.30. Gramofon. 17. Rádiózenekar. 18.30. Rádiózenekar. 20. Gramofon. 21. Lupescu hárfaművésznő játéka. 21.45. Drozowska operatörnekem dalestje. 22.15. Alexandrescu Nina hegedűművésznő játéka. — Budapest. 10.15. A Mándits-szalonzene-zenekar hangversenye. 13.05. Zakál Dénes dr. női vokálkvartettjének hangversenye. 5. B. Czeke Vilma mesél a gyermekneknek. 6. Tót-magyar nyelvokt. (Erney J. dr.) 6.30. Mező Ferenc dr. előadása a kegyeleti státiáról. 6.45. Zenekari hangverseny. 7.50. Vitéz Somogyváry Gyula előadása: „Erdély védelme József királyi herceg naplójában.” 8.30. A m. kir. Operaház előadásának közvetítése. „Háry János”. Daljáték 4 kalandban, elő- és utójátékkal. Írták: Paulini Béla és Harsányi Zsolt. Zenéjét szerette: Kodály Zoltán. 12. Rácz Béla és cigányzenekarának hangversenye a Pannónia-szálólól. — Belgrad. 18.30. Gramofon. 21. Gramofon. 21.30. A Beogradi-négyes játéka. 23.45. Operettrezsledek. — Prága. 12.15. Gramofon. 13.15. Brno. 17.30. A prágai yonónégyes hangversenye. 18.30. Szárnyas zárando-kok. 20.20. Hangjáték. 22. Fuvózene. 23.20. Mor. Ostrava. — Wien. 12. Gramofon. híres karénekművek. 12.35. Schrammelzene gramofonon. 13.15. Jazz-gramofon. 14.10. Könnyű zene gramofonon. 16.20. Silving-zenekar. 20.35. A domi kozákok hangversenye. 21.30. Gramschstadten Bruno zeneszerző estje. Közreműködik a Holzer-zenekar, Eischer Betty, Flemming Viktor, Holz-

schuh Lizi. — EGYÉB EUROPAI NEVEZETESSÉG: Páris. 21.45. Wagner: „Lohegrin” c. operája, a nagy-opera tagjaival és zenekarral.

SZOMBAT, október 4.

Bucuresti. 13. Gramofon. 13.30. Gramofon. 17. Moscopol-zenekar: Könnyű zene. 18.30. Moscopol-zenekar. 20. Gramofon. 21. Operaest. — Budapest. 10.15. Az Országos Postászene hangversenye. 13.05. Gramofonhangverseny. 6.20. Eugen Stepat orosz balaitajka zenekarának hangversenye. 8.30. Kabaré-est. 10.30. Másfélóra könnyű-zene. Majd: Magyar Irú és cigányzenekarának hangversenye a Hungaria-szallóól. — Belgrad. 18.30. Népdalok gitárkísérettel. 20.30. Szomoru ének, egyfelvonásos. 21. Opera a Nemzeti Színházból. Utána kávéházi zene. — Prága. 12.15. Gramofon. 18.30. Gramofon. 19.25. Stresemann utolsó beszéde a népszó-vetségben, utána gramofon. — Wien. 12. Operetteköl és hangosfilmlemezöl való gramofonlemezöl. 13. Csóka-zenekar. 16.20. Hangversenyzene gramofonon. 17.40. Mindenféle tréfák Roda Rodától és másoktól. 18. Felsősziléziai zeneszerzők dalai. 20.30. Holzer-zenekar. 21.30. Nettom Mária Hadrian: „Kaland a Pireneusokban” című háromfelvonásos vígjátéka. Utána a Pausche-zenekar. — EGYÉB EUROPAI NEVEZETESSÉG: Lausanne. 21. Puccini: „Tosca” c. háromfelvonásos operája gramofonon.

A szerkesztésért felelősen
SALGÓ HENRIK
főel

Az Aradi Közlöny

apróhirdetéseinek gyűjtőhelyei

A hirdető közönség kényelmére Aradon az alábbi helyeken gyűjtőhelyet létesítettünk, ahol ugyanis az apróhirdetések naponta d. u. 5 óráig adhatók fel.
Naményi-féle papirkereskedés, volt Weltzer János-ucca.

Biheller-dohánytözsde, volt Andrassy-tér 16.
Kárcsonyi-dohánytözsde, volt Weltzer J-n.
Dohánytözsde volt Kossuth-u. 4 szám,
Juhász Gábor fűszerüzlete v. Orczy- és Derső-ucca sarok.

Dohánytözsde, Zsidótemplom-épület.
Akinék tehát az Acsev.-palotában levő kiadóhivatalunk nem esik utjába, apróhirdetéseit gyűjtőhelyeinken eredeti áron adja fel, mely lapunk más-napi számában feltétlenül meg fog jelenni!